Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши № 260 (13.216). 5 ноябрь 1965 йил. ЖУМА. Баҳоси 2 тийин.

ЗАФАР САТРЛАРИ

Шўрчи районининг пахтакорлари Сурхондарё областида биринчи бўлиб мажбуриятни бажардилар — йиллик пландан ташқари мамлакатга етти минг тонна пахта бердилар. Ўзбекистон жанубидаги ана шу йирик пахтакор районда пахтанинг ўртача ҳосилдорлиги 30 центнердан ошиб кетди.

●

Самарқанд областидаги йирик пахтакор хўжаликлардан бири ҳисобланган «Жомбой» совхози планни бажарди. Давлатга 9 234 тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Тайёрланган пахтанинг қарийб 90 проценти биринчи сортларга топширилди.

Хўжалик пахтакорлари яна 1 500 тонна пахта тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Э. О. Топчига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвонини бериш тўғрисида

Вокал санъати соҳасидаги хизматлари учун Ўзбекистон давлат филармонияси «Хайтарма» татар ашула ва рақс ансамблининг солисти — Эдие Османовна **Топчига** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 3 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Қ. Шобаратовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвонини бериш тўғрисида

Республика музика маданиятини ривожлантиришдаги хизматлари учун тамбурчи-музикачи Қаюм **Шобаратовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 3 ноябрь. Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Е. М. Ершовага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвонини бериш тўғрисида

Чорвачилик соҳасида қишлоқ хўжалик фанини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги Фан бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Екатерина Максимовна **Ершовага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 3 ноябрь. Тошкент шаҳри.

ОКТЯБРЬ ЗАФАРЛАРИ

Ҳар бир байрам, тўй ва халқ тантанасининг муборак арафаси бор. Шу мунаввар айём — Улуғ Октябрь арафасидир. Бахт-саодат, шодлик, зафар ва мамнунлик қучган оташ қалбимиз нидоси-ла, шундай деймиз: бардам, бақувват, навқирон қирқ саккиз ёшинг муборак бўлсин, шонли Октябрь! Бутун башарият, ҳаётни, қуёшни, озодлик ва бахтни севган, ўз тақдирини, истиқболини қадрлаган, эъзозлаган инсоният сенга қуллуғ қилади, бош эгиб таъзим этади.

Улуғ Октябрнинг, марксизм-ленинизмнинг, Коммунистик партиянинг ҳаётбахш ғоялари миллионларнинг яшаш, кураш, меҳнат байроғи, ғалаба, зафар байрами бўлиб қолди. Улар бу ғояни ўз тақдирлари ва ҳаётларининг йўлчи юлдузи деб биладилар. Октябрь келтирган ғалабалар мислсиз кўп ва улкандир. Октябрнинг ҳар бир одими, ҳар бир умрли йили, ой ва куни шундай катта воқеалар билан бойки, буни ҳаммамиз, ҳамма кишилар ўз ҳаётларида, кундалик ишларида, турмушларида билиб, кўриб, сезиб турибдилар.

Октябрнинг қирқ саккизинчи ёши шундай қутлуғ ва муборак келдики, бундан бутун совет халқи миннатдор. Шу фикр, шу мақсадни Узбекистон мисолида қиёс қилиб кўрайлик.

Шу йилимизнинг абадул-абад эсдан чиқмайдиган инъомлари ҳақиқатан ҳам кўп. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида зафар қучилаётганлигининг шоҳидимиз. Бир соҳадан кейин иккинчи соҳа, бир тармоқдан кейин учинчи ва тўртинчи тармоқ ўз армуғонини элга, шонли Октябрга ҳадя этяпти. Баҳодир ишчилар синфимиз, меҳнаткаш деҳқонлар ва совет интеллигенцияси партиямиз XXII съездининг ҳаётбахш идеяларидан илҳомланиб, экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун ўз ижодий кучларини, ғайрат ва билимларини сарф этяптилар, тараққиётнинг янги чўққиларига интиляптилар, коммунизм қурилишида янгидан-янги марраларни эгаллаяптилар.

Республикамиз қишлоқ хўжалиги шундай илдам одим ташлаб ривожланиб боряптики, бу — КПСС Марказий Комитети март Пленуми белгилаган тадбирларнинг ҳаётий кучга, илмий ва амалий асосларга эга эканлигини равшан кўрсатиб турибди. «Оқ олтин» диёрининг заршунослари, марду майдонлари, бутун умрларини улуғ ишга — пахтачиликка бағишлаган миришкорлари Ватанни кўпдан-кўп туҳфалар билан хушнуд этмоқдалар, улар совет пахтачилиги тарихида мисли кўрилмаган шонли саҳифа очдилар. Социалистик Ватан Узбекистондан жуда қисқа вақт ичида 3 миллион 670 минг тоннадан зиёд пахтани — бебаҳо гавҳарни қабул қилиб олди.

Пахтакорлик касби, пахтакорлик шон-шуҳрати бутун элимизда бонг уряпти! Аҳдига вафодор, бир сўзли, лафзи ҳалол деҳқонларимизнинг ўз ватанпарварлик, интернационал бурчларига содиқ эканликлари амалда яна бир бор исбот этилди. Йиғим-теримда кўрсатилган миллионларнинг меҳнат ғайрати, жасорати, юксак уюшқоқлиги ва жипслиги, партия ташкилотларининг ишчанлиги, оммани ялпи муваффақиятга эришиш учун қандай йўналтириш ва сафарбар этиш қобилиятига эга эканликлари пахта учун курашда ўзининг ажойиб самараларини берди. Мана шу жипслик ва уюшқоқлик йўлимизда юз берган барча қийинчиликлардан ғолиб чиқди. Бизнинг далаларимиз эллик йил мобайнида бу йилгидек сув танқислигини кўрмаган эди. Лекин энг илғор техника билан қуролланган, деҳқончилик маданиятини юксалтирган, илғор иш усуллари ва фан ютуқларини тадбиркорлик билан жорий этишда катта тажриба тўплаган бизнинг пахтакорларимиз мана шу қийинчиликларни ҳеч истесносиз енгдилар, табиат қийинчиликларини жиловладилар. Тошкент, Хоразм, Самарқанд, Сурхондарё, Фарғона ҳамда Қашқадарё областлари ва Қорақалпоғистон меҳнаткашларининг баҳодирлик меҳнатини Ватан олқишламоқда, бутун совет халқи олқишламоқда. Улар кўкўпар миллионларча тонна пахтамизнинг ойдин йўлини очаётган ҳақиқий баҳодирлардир. Сизларга, азиз дўстлар, шу улуғ кунларда Октябрь саломини, халқ саломини етказамиз, қалб меҳримизни бахш этяпмиз.

Кечагина республикамиз давлатга сабзавот, полиз экинлари, ҳўл мева ва узум сотиш йиллик планларини муддатидан илгари бажарди. Қабул пунктларига 346 минг тоннадан зиёд сабзавот етказиб берилди. Бу ўтган йилнинг шу муддатидагидан 35 минг тонна кўпдир. Бу йил жамоат чорва молларининг туёғи кўпайди, уларнинг маҳсулдорлиги ошди. Республикамиз пиллачилари катта муваффақиятларга эришдилар. Мамлакатга пландан анча кўп қоракўл териси армуғон этилди, гўшт, сут, шоли, каноп пояси ва тамаки тайёрлаш муваффақиятли давом эттирилмоқда. Октябрь олди мусобақаси ҳамма соҳаларда қудратли ҳаракатлантирувчи куч сифатида неча юз минглаб ишчиларимизнинг ғайрат ва шижоатини қўзғатиб, кучайтириб юборганлиги ҳақидаги хабарлар ҳар куни матбуотда, радио орқали ҳаммамизга аён бўлиб турибди. Республикамиз қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, пахта тозалаш, химия саноати, қурилиш ва транспортда эришилаётган натижалар айниқса салмоқли.

Чирчиқ электрохимия комбинати, Самарқанд суперфосфат заводи, Фарғона тўқимачилик комбинати, Андижон мебель фабрикаси каби жуда кўп корхона коллективлари, Бухоро газчилари, Олмалиқ металлурглари, Шарғун шахтёрлари 1965 йилни яхши якунлаяптилар.

Олимлар лабораторияларида, ўрта ва олий ўқув юртларида, илмий муассасаларда совет фанини юксалтириш учун қанча-дан-қанча ҳисса қўшаётган катта армия борлигини мамнуният билан эслаб ўтамиз.

Эришилган ютуқларимиз ниҳоятда катта. Ленин бир нарсани ҳеч эсдан чиқармаслигимиз керак. В. И. Ленин таълим берганидек, қўлга киритилган натижалар ва бажариб қўйилган ишлар билан ҳеч вақт хотиржам бўлиб қолмаслигимиз, истиқболни равшанроқ кўришимиз, камчилик ва қийинчиликларни бартараф этишга сергаклик билан муносабатда бўлишимиз, турмушда етилган масалаларни ҳал этишга жиддий эътибор беришимиз зарур.

Улуғ Октябрь ҳар биримизга янги куч, янги илҳом, ижодий ғайрат бахш этмоқда. Халқимиз ленинча партия етакчилигида, Октябрь байроғи остида коммунизмнинг янги ғалабалари сари илгарилаб бормоқда.

Мунаввар Боқиева Янгийўл районидаги «Ленинград» колхозида чевар теримчи сифатида танилган. У шу кунга қадар хирмонга 10 тоннадан кўпроқ пахта тўкди.

А. Тўраев фотоси.

Машъалларимиз ҳақида ҳикоя қиламиз

ТАДБИРКОР РАИС

Кўҳна, лекин навқирон Хоразмда бу йил сахий куз ажиб бир латофат очиб келди. Сўлим далаларда бебаҳо бойлик — мўл «оқ олтин» дурдоналари ундирилди. Бу диёрга қуёш кулиб боқди. Кенг пахтазорда жавлон ураётган «пўлат от» суворийлари, чеварлар тераётган пахтадан тоғ-тоғ хирмонлар қад кўтармоқда.

... Сентябрь биринчи ўн кунлигининг охирги кунлари эди. Кўк рангли «Волга» машинаси коллектор ёқасидаги йўлдан ғизиллаб бориб, катта карта олдида таққа тўхтади. Машинадан қадди-басти келишган икки киши тушиб, пахтазорни сралаб кетди. Улар бир неча туп ғўзадаги кўсакларни санаб кўришди. Ҳар тупда ўртача 18-20 кўсак бор.

— Раис, — деди узун бўйли, нозикдан келган киши, — пахталарингиз мўлжалдагидан ҳам мўл бўлганга ўхшайди.

— Ҳамма ерда ҳосил ана шундай ўртоқ Назаров, — деди тўладан келган салобатли йигит.

Раис ўз режалари билан хаёли банд ҳолда дала кезарди. Бу йил ҳосил ҳамма бригадаларда ҳам кутилганидан ортиқ бўлган. Колхозда ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш мумкин. Ҳатто, Саттор Жабборов, Раҳимбой Бобожонов, Иброҳим Мадраҳимов, Юсуп Файзуллаевлар бошлиқ бригадаларда етиштирилган ҳосил 50 центнерга етади. Лекин ҳозир ҳосилдорлик билан бирон киши қизиқаётгани йўқ. Ҳамма процентинг қанча бўлди, деб сўрайди. Ҳосилдорлик плани эса 32 центнер! Агар бизнинг процентимиз ҳосилдорликка таққосланиб, олдинда бораётган колхозларнинг кўрсаткичига сслиштириб кўрилса, маълумотнинг олдида юрамиз. Йўқ-йўқ, деди у ўзига-ўзи, нималарни ўйлаяпман. Колхозимизнинг довруғи қаерда қолди...

Биз қандай қийинчиликларга дуч келмадик, машаққат тортмадик. Раисни ана шу хаёл узоқларга етаклаб кетди. Колхоз аъзолари 1950 йилда 23 ёшли Раҳимбой Абдураҳимовни раис қилиб сайлаб, катта хўжаликни бошқаришни унга ишониб топширдилар. Ўша йиғилишда кўп тортишув бўлганди. Баъзи колхозчилар Раҳимбойни ҳали ёш деса, кўпчилик ақл ёшда эмас, бошда деб унга ишонч билдирган эди. Абдураҳимов колхозни қолоқликдан чиқаргунча кўп куч-ғайрат сарфлади. Дўппи тор келган пайтлар ҳам бўлди. Лекин колхоз йил сайин юксала борди. 1951—1953 йилларда ҳосилдорлик 7 центнердан 24 центнерга кўтарилди. 1953 йили колхозга яна иккита қолоқ хўжалик қўшиб берилди. Бу катта рўзғорга ҳам анча тажриба орттирган Раҳимбой дарға бўлиб қолди.

Абдураҳимов колхоз коммунистлари, партиясиз активлар, бригада бошлиқларига таяниб, омилкорлик, тадбиркорлик билан иш юритди. Бригадирлар состави агроном, механизаторлар ҳисобига мустаҳкамланди. Ўзи Тошкент қишлоқ хўжалик институтида сиртдан ўқишга кирди. Пахтачиликка прогрессив усуллар жорий қилинди. Колхоз аъзолари техникани дўст тутдилар. Бу эса колхозда ҳосилдорликни 35-38 центнерга кўтариб, уни областдаги машъал хўжаликлардан бирига айлантириш имкониятини берди.

Охунбобоевликлар ор-номусли кишилар. Улар колхознинг пахта териш ва топширишда орқада қолаётганлигидан жуда хижолатда эдилар. Тўғрисини айтганда, эндиликда суръатни «зангори кема»лар ёрдамисиз ошириб бўлмас экан. Бутун кучни машиналардан яхши фойдаланишга қаратиш керак.

Икки куннинг ўтиши жуда ҳам қийин бўлди. Раиснинг назарида бир кун худди бир йилга ўхшаб кетди. Чунки у райком бюросида суръатни кўтариш ҳақида қатъий сўз берган эди. Ниҳоят 21 «зангори кема» етти группага бўлиниб иш бошлади. Биринчи кунги иш у қадар яхши натижа бермади. Ҳар бир агрегат билан 600 килограммдан пахта терилди. Аста-секин бу кўрсаткич ошиб борди. Ҳар бир машина билан 3 тоннадан «оқ олтин» терила бошлади. Раиснинг юзига табассум югурди. Колхоз бирин-кетин олдинги хўжаликларни қувиб ўтиб, пешқадамлар қаторидан ўрин олди. Бу, машинанинг шак-шубҳасиз шарофати эди.

Колхоз правленияси ва партия ташкилотининг қўшма йиғилишида раис машина терими учун жавобгарликни ўз зиммасига олди. Агроном Отабой Авазов эса терим сифати устидан назорат олиб борди. Бухгалтер Ровзия Ниёзматовага иссиқ овқат ташкил қилиш, болали аёллар учун қулай шароитлар яратиб бериш, пахтакорларга ҳар ўн кунда ҳақ тўлашни таъминлаш вазифаси топширилди. Партия ташкилотининг секретари Машариф Оллоберганов социалистик мусобақани йўлга қўйиш билан шуғулланди. Илғор бригадалар учун кўчма Қизил байроқ таъсис қилинди. Пешқадам механик-ҳайдовчиларга вимпель бериладиган бўлди. Терим илғорларига мукофот белгиланди. Колхоз радиоузели орқали ҳар куни бериб борилган эшиттиришларда илғор теримчилар, механик-ҳайдовчиларнинг номлари жаранглаб эшитилди.

Колхоз раиси Раҳимбой Абдураҳимов кундуз кунлари идорага кирмай қўйди. У механик-ҳайдовчилар орасида бўлиб, нонуштани ҳам, тушки овқатни ҳам улар билан биргаликда қилди. Қисқаси, раис ҳафталаб оёғидаги этигини ечмади. Буни кўрган колхоз активлари ҳам ҳар доим далада, иш бошида бўлдилар. Пахтазорда кечалари ҳам «зангори кема»ларнинг чироғи порлаб турди.

Мана, колхоз планни ошириб бажарди. Ҳар гектаридан 36 центнердан пахта териб олинди. Машина терими плани 150 процент адо этилди. Колхоз аъзолари КПСС XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, 1103 гектар майдоннинг ҳар гектаридан яна 4 центнердан «оқ олтин» териб олиш ва ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш учун курашни давом эттирмоқдалар. Колхоз ватанпарварларининг катта юришига ташкилотчи ва тадбиркор раис, республикада хизмат кўрсатган пахтакор, Ленин орденли Раҳимбой Абдураҳимов раҳбарлик қиляпти.

С. ИБРОҲИМОВ.
Урганч райони.

---

4 ноябргача „Оқ олтин" хирмони

Республикада пахта тайёрлашнинг бориши

(Планга нисбатан процент ҳисобида, биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи стун — мавсум бошидан, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан).

ХОРАЗМ	0,58	113,76	1,33	87,93
ТОШКЕНТ	0,18	111,28	0,08	112,64
САМАРҚАНД	0,46	106,04	—	74,19
СУРХОНДАРЁ	0,28	105,47	0,01	96,36
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР	0,82	103,85	0,83	77,39
ФАРҒОНА	0,25	101,04	0,04	92,04
ҚАШҚАДАРЁ	0,13	100,17	—	37,05
Андижон	0,54	98,05	0,26	81,32
Бухоро	0,38	96,60	—	27,46
Сирдарё	0,92	94,93	0,55	109,04
Ўзбекистон ССР бўйича:	0,47	102,14	0,33	87,36

Республикада 3 ноябрь куни 17.101 тонна пахта тайёрланди.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пахта сотиш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун республика ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ёзиладилар:

Андижон областидаги **МОСКВА РАЙОНИ** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **С. Ниёзов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ж. Бадалов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **А. Комилов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **М. Ерматов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **А. Мўминов**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Э. Шерматов**).

Сирдарё областидаги **БОЕВУТ РАЙОНИ** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **А. Абдушоҳидов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Г. Бердиназаров**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **А. Тўйчиев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **У. Имомқулов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Х. Маҳкамов**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **М. Нефедов**).

Сирдарё областидаги **ЖИЗЗАХ РАЙОНИ** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ғ. Иброҳимов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Н. Ҳайдаров**, район қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг вазифасини бажарувчи ўртоқ **З. Каримов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ғ. Қодирова**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ю. Воронцов**, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ж. Бўриев**).

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

УРУҒЛИК ПАХТАНИ ЯХШИ САҚЛАНГ!

Республикамиз пахтакорлари бу йилги ҳосилдан 470 минг тоннасини пахта тозалаш заводлари ва пахта тайёрлаш пунктларида асрамоқдалар. Бу пахта юқори сифатли бўлиб, ундан олинган чигит келгуси йили экилиши керак.

Афсуски, баъзи пахта тозалаш заводлари ва пахта пунктлари бунга бепарво қарамоқдалар. Масалан, Сирдарё область Пахтаорол районидаги Славянск пахта заводига қарашли Жданов номли пахта тайёрлаш пунктида қўлда терилган 420 тонна уруғлик пахта бунти брезентлар билан ўз вақтида ёпилмаганлиги ва нотўғри ёпилганлиги натижасида ёмғир ўтиб кетган. Оқибатда бунтнинг иссиқлик ҳарорати 40-50 градусга кўтарилиб, уруғлик пахтанинг ёмғир ўтган жойи қизиб, уруғнинг мағзи чирий бошлаган. Пахта толаси эса ўз хусусиятини йўқотиб, сарғайиб қолган.

Шунга қарамасдан завод директори Т. Абдулқосимов ҳамда пункт мудири Миргалиев ўртоқлар бунинг олдини олишни ўйламаганлар.

Худди шундай аҳвол шу пахта тозалаш заводига қарашли ўртоқ Естоев мудирлик қилаётган Қўнғирот, ўртоқ Жондорбеков бошлиқ бўлган 1-«Еттисой» пахта тайёрлаш пунктларида ҳам рўй бермоқда. Бунинг дарҳол олдини олмоқ керак.

Пахта тозалаш заводлари ва пунктларнинг ходимлари, уруғлик пахтани бунтларда сақлашга жиддий эътибор беринглиз. Бу билан сиз халқ бойлигини кўз қорачиғидек асраган бўласиз, келгуси йил мўл ҳосилига ўз ҳиссангизни қўшган бўласиз.

М. САИДАҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрлиги уруғчилик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

ТОШКЕНТ ПАХТАКОРЛАРИ КЕНГАШИБ ОЛДИЛАР

4 ноябрда Тошкентдаги Санъат саройида пойтахт области қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. Абдураззоқовнинг КПСС Марказий Комитети март ва сентябрь Пленумлари қарорлари асосида область хўжаликларида пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисидаги докладини муҳокама қилдилар.

Доклад юзасидан бошланган музокараларда Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг звено бошлиғи Р. Чки, Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг участка мудири Н. Эшов, Бекобод районидаги Ленин номли колхоз раиси Х. Ҳамроқулов, Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг секретари А. М. Мираҳмедов, 2-«Оққўрғон» совхозининг директори Б. А. Аракелян ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Кенгашда шу нарса таъкидландики, республикада биринчи бўлиб давлатга пахта сотиш планинигина эмас, шу билан бирга, қўшимча мажбуриятини ҳам бажарган Тошкент пахтакорларининг муваффақияти — партия ва совет ташкилотлари олиб борган катта ишларнинг, областдаги барча хўжаликларда комплекс механизациялашган тюпкочи звенолар тузилганлигининг, ҳақ тўлашнинг прогрессив системаси қўлланилганининг натижасидир. Партиянинг ўз меҳнати натижаларидан пахтакорларни моддий манфаатдор қилиш тўғрисидаги қарорлари, иттифоқ ҳукуматининг биринчи сортлар билан топширилган пахта нархини ошириш тўғрисидаги қарори катта роль ўйнади. Кенгашда асосан муваффақиятларни мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини янада юксалтириш ҳақида фикрлашилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов кенгашда нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари Тошкент области хўжаликларида пахтачиликни янада ривожлантириш йўлларини белгилаб олдилар.

(ЎзТАГ).

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАЛАРИ

ЗАФАР МУБОРАК, ДЎСТЛАР!

Мислсиз мўл «оқ олтин» етиштириб, давлатга 3 миллион 650 минг тоннадан ортиқ пахта берган Ўзбекистон пахтакорларининг рапорти илҳомбахш меҳнат ҳақидаги илҳомбахш тарона бўлиб янградди. Қардош республика дала меҳнаткашларининг бу зафари фақат ўзбек композиторларининг эмас, шу билан бирга, биз, қирғиз санъат арбобларини ҳам, янги-янги ижодий ишларга илҳомлантирмоқда. Бу зафар халқнинг буюк жасоратига муносиб ишлар қилиш, давримизнинг ҳақиқатини музикада ёрқин тараннум этиш, ўз халқимизга садоқат билан хизмат қилиш мажбуриятини зиммамизга юкламоқда.

Зафарингиз қутлуғ бўлсин, дўстлар!

Абдилас МАЛДИБОЕВ.

Қирғизистон Композиторлар союзи правлениесининг раиси, СССР халқ артисти.

УРАЛЛИКЛАР ҚУТЛОВИ

Улуғ Октябрнинг 48 йиллиги арафасида Ўрта Урал меҳнаткашлари Ўзбекистон деҳқонларини ажойиб меҳнат ғалабаси — пахта тайёрлаш плани бажарилганлиги билан чин кўнгилдан табриклайдилар.

Серқуёш республика халқига ушбу табрикни юбораётганлигимиз биз учун айниқса қувончлидир, чунки бизнинг индустриал ўлкамиз ана шу ажойиб ўлка билан ўзининг дўстлигини йил сайин мустаҳкамлаб бормоқда. Бу дўстлик дунёда энг йирик Бухоро — Урал газ қувури қурилишида ёрқин намоён бўлди. Ўзбек қардошларимиз бизга «зангори олов», «оқ олтин», мева юбормоқдалар. Индустриал Урал эса Ўзбекистонга турли хил машина ва ускуналар етказиб бермоқда.

КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўраётган уралликлар Ўзбекистон меҳнаткашларига коммунизм қурилишида янада катта муваффақиятлар тилайдилар.

КПСС СВЕРДЛОВСК ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ.

ҚУВОНЧИНГИЗГА ШЕРИКМИЗ!

Сизнинг ютуғингиз — бизнинг қувончимиз. Ватан Ўзбекистондан кўп миқдорда яхши пахта олди. Демак, тўқимачилик саноати хом ашё билан таъминлаб қўйилди, демак, совет кишилари миллион-миллион метр ранг-баранг газламалар оладилар. Қирғизистонда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат корхонаси номини олган йигирув-тўқув фабрикаси коллективи сизнинг муваффақиятингиз билан фахрланмоқда. Сизнинг зафар қучганингиз шунинг учун ҳам бизга ёқимли бўлдики, фабрикамиз деярли бутунлай Ўзбекистон «оқ олтини» негизида ишлайди. Сиз, азиз пахтакорларни, табриклаймиз!

Бизнинг коллективимиз ҳам ўз меҳнати билан мамлакат бойлигини кўпайтирмоқда, фабрика етти йиллик топшириқни барча кўрсаткичлар бўйича муддатидан олдин бажарди.

Е. Е. ИВАНОВА,

Фрунзедаги йигирув-тўқув коммунистик меҳнат фабрикасининг бош инженери.

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

ТАРМОҚ ПРИНЦИПИ АФЗАЛ

ИККИ МИНИСТРНИНГ АЙТГАНЛАРИ

«Совет Ўзбекистони» мухбири республика пахта тозалаш саноати министри ўртоқ Ф. Хўжаев ҳамда республика қурилиш материаллари саноати министри ўртоқ А. Каримов билан суҳбат қилди. Гап КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми саноатни бошқаришни такомиллаштириш ҳақидаги қарорлари ва шу муносабат билан мазкур министрликлар олдида турган биринчи галдаги вазифалар тўғрисида борди. Министрлар ана шу ҳақда ўз мулоҳазаларини билдирдилар:

САВОЛ: Пахта тозалаш саноатига тармоқ принципи асосида раҳбарлик қилишнинг қандай афзалликлари бор?

Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри Ф. ХЎЖАЕВ: — КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари совет экономикасини ривожлантиришда сифат жиҳатидан янги босқични бошлаб берди. Саноатни бошқаришни тармоқ принципи асосида ташкил этиш территориал принципга қараганда катта афзалликларга эга.

Буни бизнинг министрлик мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Маълумки, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатига талаб тобора ортиб бормоқда. Бунинг учун, аввало, колхоз ва совхозларда тайёрланган пахтани заводларда қабул қилиб олишни пухта ташкил этиш зарур. Пахта тозалаш саноати министрлиги тузилаётганда корхоналарни янги техника билан жиҳозлаш, уларни муттасил кенгайтириб бориш, корхоналарнинг эҳтиёжларини аниқ ҳисобга олиш, ишлаб чиқариш-техника кўрсаткичларини такомиллаштириб боришга катта эътибор берилди. Капитал қурилиш бўлими қайта ташкил қилинди. Унинг ҳузурида қурилиш ишларининг боришини оператив тарзда бошқариб боришга қодир лойиҳа-смета ҳужжатларига аниқ амал қилинишини таъминлайдиган бўлимчалар тузилди. Моддий-техника таъминоти бўлимидан ташқари, ускуналар ҳамда комплектлаш бўлимлари ҳам ташкил қилиш назарда тутилмоқда. Бу тадбирлар қурилишларни ва заводларни зарур ускуналар ҳамда механизмлар билан таъминлаб туриш имконини беради. План бўлимида ишлаб чиқариш кўрсаткичларини иқтисодий жиҳатдан таҳлил қилиш билан шуғулланадиган мутахассислар иш олиб боради.

Ҳамма масалаларни кадрлар ҳал қилади. Шунинг учун уларнинг малакасини муттасил ошириб бориш, илғор тажрибаларни оммалаштириш зарур. Саноатга раҳбарликнинг янги системаси бу муҳим масаланинг муваффақиятли ҳал қилиниши учун катта имкониятлар очиб берди. Министрликка қарашли корхоналарда 50 минг кишидан ортиқ ишчи, хизматчи ва инженер-техник ходим меҳнат қилмоқда. Уларнинг малакасини муттасил ошириб бориш ниятида министрлик кадрлар бўлими ҳузурида малака ошириш билан шуғулланадиган тажрибали кишилар ишлайди. Турли касбдаги кишиларнинг илғор тажрибалари, лаборатория янгиликлари, пахта тозалаш саноатида юзага келган прогрессив усулларни кенг ўрганиш курслари ташкил қилинади.

Пахта тозаловчилар яна ҳам ижодкорлик ва ташаббус кўрсатиб ишлашлари керак. Биринчи галда пахта тайёрлашни ташкил этишни тағин ҳам такомиллаштириш, пахтани яхши сақлаш, корхоналарни янги ва такомиллашган ускуналар билан таъминлаш тадбирларини кўрмоқдамиз. Шу тадбирларнинг амалга оширилиши тайёрланаётган маҳсулот сифатини ошириш, хом ашё ресурсларидан самарали фойдаланиш, заводларнинг рентабеллигини ошириш ва саноат бу соҳасининг кўпроқ фойда кўриб ишлашини таъминлайди.

САВОЛ: Республикамизда пахта тайёрлаш ҳажми йил сайин ортиб бормоқда. Шу муносабат билан министрлик қандай тадбирлар кўрмоқчи?

ЖАВОБ: Дарвоқе, бу министрлигимиз учун жуда ҳам муҳим масаладир. Дарҳақиқат, пахтачилигимиз дадил одимлар билан олға қадам ташламоқда. Мўл ҳосил етиштирилмоқда. Деҳқончиликда машина-механизмлардан, химиявий воситалардан кенг фойдаланилаётганлиги «оқ олтин»дан юқори ҳосил етиштириш имконини бермоқда. Бу эса пахта тозалаш саноати корхоналарининг қувватини оширишни, технологияни такомиллаштиришни тақозо этади. Бу йил Шовотда, Сирдарё областидаги 6- ва Титов номли совхозларда қурилаётган пахта тозалаш заводлари фойдаланишга топширилади. Гурлан, Ҳазорасп заводлари реконструкция қилинади ва уларнинг қувватлари оширилади.

1966 йилда учта янги завод қурилади ҳамда бир завод реконструкция қилинади. Келгуси беш йилликда янгидан 19 та завод қурилади, 80 та қуритиш-тозалаш цехлари барпо этилади ва 131 та цех реконструкция қилинади. Шунингдек, 250 та механизациялашган омборлар қурилади. Ҳозир ишлаб турган тайёрлаш пунктларидан 125 таси кенгайтирилади. Корхоналар 123,2 миллион сўмлик технологик ускуналар оладилар. 1959—1965 йилларда пахта тозалаш саноатини кенгайтириш ҳамда техника-ускуналар билан жиҳозлаш мақсадлари учун 85 миллион сўм маблағ сарфланган эди, келгуси беш йилликда эса шу мақсадлар учун қарийб 153 миллион сўм сарфлаш планлаштириб қўйилди.

Хуллас, пахта тозалаш саноатининг тармоқ принципи асосида ишлаши унинг тез ва иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқ тарзда ривожланиши учун кенг истиқболлар очиб беради.

САВОЛ: Қурилиш материаллари саноати министрлиги янги ташкил этилди. Янги министрлик биринчи навбатда қандай муҳим вазифаларни амалга оширмоқчи?

Ўзбекистон Қурилиш материаллари саноати министри ўртоқ А. КАРИМОВ бу саволга шундай жавоб берди:

— Республикамизда етти йиллик арафасида ҳаммаси бўлиб қурилиш материаллари ишлаб чиқарадиган 33 корхона мавжуд эди. Уларнинг сони ҳозир 90 тага етди. Министрлик ихтиёрида цемент, асбоцемент ва бириктириладиган материаллар, деворбоп материаллар, керамика ва ойна, капитал қурилиш, план-иқтисод, моддий-техника таъминоти ва комплектлаш бошқармалари бўлади. Шунингдек, молия, кадрлар, меҳнат ва иш ҳақи, бош механик ва бош энергетик бўлимлари тузилди.

Министрлик анча ихчам, тажрибали, юқори малакали кадрлардан ташкил топган. Инженер ва экономистларимиз ўз соҳаларини жуда яхши билишади. Саноат корхоналари коллективлари билан биргаликда шу соҳа бўйича муҳим масалаларни муваффақиятли ҳал қила олиш, ҳар бир завод, карьернинг техника-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашга қодир мутахассисларимиз бор.

Олдимизда турган вазифалар қийин ва мураккаб. Қурилиш материаллари саноати кейинги вақтларда ёмон ишлади. Кўпгина корхоналар планларини бажармай келмоқда. Ғишт заводларининг аҳволи ёмонлиги деворбоп материалларнинг етишмаслигига сабаб бўлмоқда. Корхоналарнинг таҳминан учдан бири зарар кўриб ишламоқда. Уларда маҳсулот таннархи анча ортиқ. Ҳар бир сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга харажатлар ортиқ сарфланмоқда. Буларнинг ҳаммаси тезлик билан бартараф қилиниши зарур бўлган вазифа ҳисобланади. Дастлаб ғишт заводларини реконструкция қиламиз. Яқин икки йил ичида ғишт заводларининг қувватини 400 миллион дона ғишт ишлаб чиқарадиган қилиб оширишни мўлжалламоқдамиз. Ғишт баъзи одамлар айтганидек «даврини яшаб бўлгани» йўқ. Ҳали у кўплаб қурилишларда ишлатилади.

Қурилиш материаллари саноати корхоналарини реконструкция қилишга яқин икки йил ичида 7 миллион сўмдан ортиқроқ маблағ сарфланади. Бу ҳали ишнинг бошланиши. Корхоналаримизни янги техника билан қуроллантиришга бундан буён ҳам жиддий масала деб қараймиз. Тахминий ҳисобларга кўра, ана шу мақсадлар учун яна 10-15 миллион сўм сарфлаш керак. Буларнинг ҳаммаси қисқа вақт ичида қопланишини ҳам ҳисоб-китоб қилиб кўрдик.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми ишчилар ва хизматчиларнинг юқори унум билан ишлашлари учун зарур шарт-шароитлар яратиб бериш масалаларини оқилона ишлаб чиқди. Улардан бири ишчи ва хизматчиларни яхши ишлаганликлари учун рағбатлантиришдир. Ҳозир план топшириқларини бажарганлиги, ошириб адо этганлиги, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқарганлиги учун ишчиларга мукофотлар бериш шартларини ишлаб чиқдик. Деярли ҳамма корхоналарда уй-жойлар қуришга киришилади. Келгуси йилда шу йўл билан 40 минг квадрат метр уй-жой биносини фойдаланишга топшириш ниятидамиз.

Қурилиш материаллари саноатида техника тараққиётини тезлаштириш, илғор технологияни жорий қилишда айрим масалалар ҳал бўлмай турибди. Тошкентда қурилиш материаллари бўйича Бутуниттифоқ илмий текшириш институтининг филиали бор. У ҳозирги вақтда ишлаб чиқариш билан узвий боғланган эмас. Бу филиал республика миқёсидаги илмий текшириш институтига айлантирилса, бизнинг министрлигимиз билан яқин алоқа боғлаган бўлур эди. Ўзбекистонда деворбоп материаллар етишмаётганлигини юқорида айтган эдим. Буни бартараф қилиш лозим. Олмалиқда оҳак тош карьери ишга тушиш арафасида. Унинг маҳсулоти анча арзонга тушади, республикамиз иқлим шароитларига мос келадиган энг яхши материал ҳисобланади.

Кўриниб турибдики, ишларимиз жуда кўп. Министрлигимиз ходимлари қурилиш материаллари саноатидаги аҳволни тезда тузатиш, бинокорларнинг материалларга бўлган эҳтиёжини қондириш, уларга арзон ва юқори сифатли материаллар етказиб бериш масалаларини муваффақиятли ҳал қилишларига ишончимиз комил.

ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИ — ОММАГА!

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорларини барча совет кишилари каби Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти профессор-ўқитувчилари, студентлар зўр қизиқиш билан ўрганаётирлар.

Институт ўқитувчилари — сиёсий иқтисод кафедрасининг старший ўқитувчиси Н. Ибодов, иқтисод фанлари кандидатлари Ж. Асқаров ва С. Хейфец, КПСС тарихи кафедрасининг старший ўқитувчиси Назаров институт коллективи кўмаклашаётган «Пахтаорол» совхози далаларида Пленум қарорлари юзасидан ўтказган қизиқарли лекция, суҳбатларда студентлар, совхоз ишчиларидан 3400 киши қатнашди. Шунингдек, ўқув группаларида ҳам Пленум қарорларини ўрганиш намунали ташкил этилган.

Р. НОРЖИГИТОВ,
институт партия ташкилоти секретари.

Юсуф Жўраев Тошкентдаги кўн заводининг резина цехида кўп йиллардан буён баракали меҳнат қилиб келмоқда. Суратда: Улуғ Октябрнинг 48 йиллиги шарафига олган мажбуриятларини муваффақиятли бажарган коммунист ишчи Юсуф ЖЎРАЕВ.

А. Тўраев фотоси.

МУСОБАҚА САМАРАЛАРИ

(МУХБИРЛАР ХАТЛАРИДАН)

Хатлар, хатлар... Шунчалар кўп улар. Хатларни ўқиб экономикамизни юксалтириш ҳаракатида жонкуярлик қилаётган кишиларнинг меҳнат муваффақиятларидан ғурурланасан. Хаёлан республика корхоналарини, қурилишларни, автобазаларни кезасан. КПСС XXIII съездини кутиб олиш учун бошланган шонли ҳаракатда кишиларнинг қўлга киритаётган меҳнат зафарлари билан танишасан.

Мана ўша хатларнинг бири. Уни Тошкент трактор йиғув заводининг ишчиси Х. Йўлдошев йўллаган. Корхона коллективининг съезд олди мусобақасида эришаётган илк ютуқларидан ҳикоя қилади. 11-, 12-цехларнинг меҳнат аҳли пешқадам. Ҳар сменада планга қўшимча маҳсулот тайёрлаяпти. Цехлараро кўчма Қизил байроқни йил бошидан буён қўлдан бермай келаётган 11-цех азаматлари кейинги 6 ойда пландан ташқари 559 та машина тайёрлади. Қишлоқ хўжалиги учун кўплаб машиналар етказиб бериш мусобақаси авж олмоқда.

Ўртоқ Т. Тихонова директорлик қилаётган Сирдарё сут-ёғ заводи шу кунларда 1966 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. А. Қурбоновнинг ёзишича, корхона базасида янги цех тикланяпти. У фойдаланишга топширилгач, маҳсулот тайёрлаш ҳажми яна ҳам ортади. Йил охиригача яна 250 минг сўмлик сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилади.

Шароф Зикировни Жиззах оҳак заводи коллективининг қувончли ютуқлари хабар ёзишга илҳомлантирган. Корхона ойлик топшириқларни муттасил орттириб бажаряпти. Р. Шарипов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси ҳар сменада планга қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш билан шуҳрат қозонаётир.

Ғиждувон пахта тозаловчилари даврасида ҳам меҳнат кўтаринкилиги ортиб бормоқда. Завод меҳнаткашлари 10 ойлик планни муддатидан илгари адо этдилар. Мўлжалдагидан 200 тонна тола ва 158 тонна момиқ кўп ишлаб чиқарилди. Корхонадан хабар йўллаган Т. Мақсудов ғиждувонликлар Тошкент меҳнаткашлари ташаббусига қўшилиб, йил охиригача пландан ташқари 55 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш учун курашаётганликларини маълум қилади.

— Қўзи Олимов, — Ингичка конининг энг кекса ва тажрибали кишиларидан, — дейилади каттақўрғонлик М. Қобуловнинг материалида, — Кончиликда унинг қўлидан келмайдиган касб йўқ десак муболаға эмас. Ҳозир ўртоқ Олимов дала шпати қазиб олувчилар бригадасига раҳбарлик қилмоқда. Бригада азаматлари чинни буюмлар тайёрлашда шпат майдонини кўплаб қазиб чиқариш ташаббускори бўлишяпти.

Бухоролик М. Ўрмонов, тошкентлик Э. Пўлатов, оққўрғонлик М. Канзафаров ўртоқларнинг мақола ва хабарларида ҳам КПСС XXIII съезди, Улуғ Октябрнинг 48 йиллиги шарафига муносиб меҳнат туҳфалари тайёрлаётган илғорлар мақталади.

Фарғонада тикланаётган сунъий тола заводи директорининг ўринбосари А. Кислов корхонада қурилиш планлари бажарилаётгани, аммо бу ерда ишни яна ҳам жадаллаштириш имкониятлари мавжудлигини айтади. Афсуски, таъминотчилар зарур материалларни ўз вақтида етказиб бермаётирлар.

Тошкент шаҳридаги ёғочсозлик заводининг цех бошлиғи А. Икромов, монтёр Э. Шокиров, ишчи Р. Мусаев ўртоқлар транспорт қатновини ташкил этишдаги нуқсонлар ҳақида қайғурадилар. Ёғочсозлик заводи атрофида анчагина корхона ва ташкилотлар жойлашган. Бироқ биргина 10-автобус билан бу ерда ишловчилар эҳтиёжини қондириб бўлмайди. Шаҳарнинг тўрт томонидан кишилар келиб, шу ердаги корхоналарда ишлайди. Кўкчадан, Беруний, Калинин номли майдонлар атрофидаги маҳаллалардан қатновчилар ўз вақтида ишга етиб келишга қийналяптилар. Шунинг учун 10-автобусни кўпайтириш, 43-автобус маршрутини ёғочсозлик заводигача узайтириш зарур.

ФАРЗАНДЛАР

Ахлоқ темасида

Редакцияга келаётган жуда кўп хатларда яхши кишиларнинг ҳиммати, дўстона ёрдами тасвирланади ёки турмушимизда учраб турадиган айрим иллатлар фош қилинади. Бу хатлар орасида ота-она ҳурматини оёқ ости қилаётган ноқобил фарзандлардан нафратланиб ёзилган мактублар ҳам бор. Бундай кўрнамак ёшларни жамоатчилик кун сайин қоралаяпти. Лекин шундай хатлар ҳам борки, уларда кексалар табиатидаги айрим эскилик сарқитлари, ярамас урф-одатлар танқид қилинган. Дарҳақиқат кексаларга ҳурмат масаласининг иккинчи томони ҳам бор. Воланинг ота-она олдида адо этадиган муқаддас бурчи бўлгани каби, муҳтарам ота-оналаримизнинг ҳам ўз фарзандлари олдида ўзига хос умуминсоний бурчи бор, албатта.

Илғор фикрли ота-оналар буни яхши тушунадилар. Яккабоғ районидаги механизация мактабининг ўқитувчиси Мўмин ака Азизов тўрт қизининг орзу-интилишларини қўллаб-қувватлади. Уларнинг фикр-мулоҳазаларига ҳурмат-эътибор билан қаради. Шунинг учун ҳам Мўмин аканинг қизлари ўқимишли, одобли, маданиятли кишилар бўлиб етишди. Унинг қизларидан Олияхон Азизова Ленинградда аспирантурани битириб келди. Олияхон ҳозир республикада таниқли врач, Самарқанд медицина институтида ишлайди, Ойшахон Азизова ҳам институтни туғаллаб, Қарши шаҳар поликлиникасида врач бўлиб ишлаяпти. Розияхон Азизова эса Самарқанддаги ординатурада ўқияпти. Марзияхон бу йил Москвадаги тўқимачилик институтини битирди. Бу фарзандлар орзуларига тилакдош бўлган ота-оналардан ғоят миннатдорлар. Шаҳрисабзлик Барат ака Ҳақназаров ҳам беш ўғли ва уч қизини маълумотли, маданиятли, жамиятга фойдали қилиб тарбиялади. Республикамизда бундай ажойиб оилалар минглаб топилади. Демак ота-оналар ҳам ўз фарзандларининг орзу-истаклари билан ҳисоблашишни ўзларининг бурчлари деб билишлари керак. Лекин бу оддий ҳақиқатни баъзи ота-оналаримиз ҳамон тушуниб етмаганларига ачинасан киши.

«Ҳурматли редакция! Қайси қиз ёки йигит ўз ота-онасини ёмонлаб, редакцияга хат юборади дейсиз?—деб ёзади Сурхондарё область, Шеробод районидаги «Бойсун» совхозидан Қундуз Худойназарова. — Урина-урина ҳеч иложини қила олмаганимдан кейин юзимни сидириб туриб сизларга мурожаат қилмоқдаман. Мен бултур кечки ишчи-ёшлар мактабини аъло баҳолар билан тамомлагач, ўқишимни давом эттирмоқчи бўлдим. Лекин тушунган, онгли отам (у узоқ йиллар давомида милиция органларида ишлаган, ҳозир пенсионер) рухсат бермади. Ҳозир на ўқишга юборади, на ишга қўяди. Бунинг устига бир оғиз хоҳишимни сўрамасдан мени онамнинг қариндошига унаштириб қўйибдилар... Биз уч дугонам билан биргалашиб район, область халқ маорифи бўлимларига, район комсомол комитетига ариза ёзган эдик. Аммо ҳеч қандай нажот бўлмади, аризаларимиз оқибатсиз қолди...».

Бу хатни ҳаяжонланмай ўқиш мумкинми? Баъзилар, гарчи ошкора айтмасалар ҳам, ичларида «яхши қиз эмас экан, отаси устидан шикоят қилибди» дейишлари мумкин. Хўш, нима қилсин? Индамай, ўз тақдири учун курашмай ўтираверсинми? Ахир нима учун ўн йил давлат мактабида таълим олди? Не-не орзулар билан мактабларда таълим олган қизнинг эл-юртга хизмат қилишдек хайрли тилаклари шу дил қаърида чириб кетаверсинми?

Қашқадарё областининг Шаҳрисабз районида ишловчи ўқитувчи Ж. Халилов ҳам баъзи ота-оналар ёш қизларнинг бахтига, келажагига завол бўлишаётгани ҳақида қайғуриб хат ёзган. Унинг ёзишича, райондаги 39-ўрта мактабнинг 8-синфини 24 қиз битирган. Лекин шу қизлардан фақат 6 таси 9-синфда ўқишни давом эттира олди, холос. Баъзи ёшларнинг ота-оналари «Қизлар ўқиса, ахлоқи бузилади» деган қуруқ-да турмайдиган баҳоналар билан фарзандларини ўқишдан қолдиришган. Мактаб раҳбарлари эса баъзи ота-оналарнинг нотўғри гапига кириб қизларга 8 йиллик ўқиш ҳақида гувоҳнома бермадилар. Шунинг учун ҳам райондаги ўнга яқин қишлоқда хотин-қизлардан бирорта фельдшер йўқлигига ажабланмаса бўлади.

Сурхондарё область Жарқўрғон районида ҳам хотин-қизлардан бирорта фельдшер ёки врач йўқ.

Эҳтимол, ўз фарзандларининг ўқишига тўсқинлик қилаётган шу хилдаги айрим ота-оналар ушбу сатрлардан ўз номларини қидиришар, топмагач кўкрагини кўтариб, «э хайрият, бизни ёзишмабди» дейишар? Йўқ, азиз ота-оналар, бундай деб ўйламанг! Фарзандидан ҳурмат талаб бўлган ҳар бир ота-она ўз болалари олдидаги бурчини, қарзини унутмаса яхши бўларди.

Юқорида келтирилган мисоллар жойлардаги комсомол ташкилотларини, халқ маорифи органларини, жамоатчиликни жиддийроқ ўйлашга мажбур этиши керак. Агар бу хил ярамас фактларга қарши кураш очмай, бефарқ қараб турадиган бўлсак, биз неча ўнлаб, юзлаб бўлажак олимлардан, инженер ва педагоглардан, умидли, ишчан зиёлилардан, моҳир механизаторлардан айрилиб қолишимиз турган гап.

Фарғона область Ўзбекистон районида худди шундай бўлаётир. Карл Маркс номли биринчи мактаб ўқувчиси Маъфиратхон Маражабованинг ёзишича, Кулибек қишлоғида қизларни барвақт эрга бериб юбориш ҳоллари одат тусига кириб қолган. Бу ерда балоғатга етмаган қизларни комиссиядан ўтказиш пайтида «метиркаси йўқолган» деган баҳона билан ёшини ошириб справка олиш у қадар қийин иш эмас. Комиссия составидаги ўртоқлар ўзларига ишониб топширилган масъулиятли вазифани сидқидилдан адо этмаётгани яққол кўриниб турибди. Агар комсомол ташкилотлари, маориф органлари бу ишни чинакамига ўз қўлларига олсалар, қизларнинг ўқишдан қолдирилишига аллақачон барҳам берган бўлардилар.

Наманган район, «Шарқ юлдузи» колхози территориясида жойлашган ўрта мактаб ўқувчиси Раҳимахон Қодирова ўз хатида ота-онаси уни нотаниш бир йигитга унаштириб қўйгани, бунинг устига ўқишдан қолдирмоқчи бўлганлигини ёзиб юборган эди. Наманган район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Рустамовдан олинган жавоб хатида бундай дейилади: «Раҳимахон Қодированинг хатида баён қилинган фикрлар тўла тасдиқланди. Колхоз ва мактаб бошланғич партия, комсомол ташкилотлари билан биргаликда қизнинг отаси Мирзахалил Қодировга унинг хатоларини англатдик, унашиб қўйилган Тўхтабой Ўролов ҳам айбини тушунди. Ҳозир Раҳимахон 11-синфда ўқишни давом эттирмоқда».

Бундан кўриниб турибдики, агар жамоатчилик қаттиқ турса, бу соҳага ҳамиша эътибор қилиб борса қизларимиз ўқишдан қолдирилмайди, улар ўз истак-орзуларига етишда ҳозиргидай қийинчилик ва ғовларга дуч келмайдилар.

Муҳтарам ота-оналар, фарзандларингиз олдидаги бурчларингизни унутмасликларингизни, уларнинг хоҳиш-истакларини ҳурмат қилишларингизни жуда-жуда истар эдик.

Рустам РАҲМОНОВ.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ТЎРТ КИЛОЛИК ҚАҲРАБО

Калининград қаҳрабо комбинати карьерларидан топилган оғирлиги тўрт килограммдан ортиқ қаҳрабо комбинат музейига топширилди. Бу минерал ер остида 40 миллион йилдан ортиқ ётиб, кучли босим ва химиявий таъсир остида ажойиб тусга кирди. Мутахассислар унга ишлов бермасданоқ, унинг жимжимадор қирраларида 50 хилгача тус борлигини аниқладилар.

ОБ-ҲАВО ВА САЛОМАТЛИК

Баъзи кишилар яқин орада ҳавонинг айнишини қандай қилиб хатосиз айтиб берадилар?

Ҳавога булут чиқиши арафасида баъзи кишиларнинг суяк бўғинлари ва юрагида оғриқ пайдо бўлиши, кайфиятининг бузилиши киши организмига ернинг электростатик майдони таъсири билан боғланган,—деди профессор Н. Воронин физиотерапевтлар ва курортологларнинг Бокуда ўтказилган Бутуниттифоқ съездида. — Ҳавода ўзгариш бўлишидан анча аввал электростатик майдон кучланишида ўзгариш рўй беради. Беморлар бу ўзгаришни дарҳол сезадилар. Бу—атмосфера босими пасайжаги, ҳаво намлигининг кучайжаги тўғрисида уларга сигнал бўлиб хизмат қилади, яъни шу йўсинда бемор кишининг кайфиятига ёмон таъсир қилади.

Марказий курортология ва физиотерапия илмий тадқиқот институтдаги иқлим терапияси бўлимига бошчилик қилаётган Н. Воронин электростатик майдоннинг одам организмига таъсиридан даволаш мақсадларида фойдаланиш мумкин, деб ҳисоблайди.

(ТАСС мухбири).

Чорвадорлар ютуғи

Хўжаобод райони чорвадорлари 830 центнер ўрнига 842 центнер жун етказиб бериб, йиллик планни 102,3 процент бажардилар.

Р. ҚОДИРОВ.

ОКТЯБРНИНГ ҒОЛИБ БАЙРОҒИ

Улуғ Ватанимиз уфқида Октябрь қуёши барқ уриб чиқиб, жаҳонни нурга тўлдирган тарихий кунлардан буён қирқ саккиз йил ўтди. Буюк Ватанимиз, Октябрь тарихий ижодиётга қўзғаган халқимиз порлоқ келажак — коммунизм сари яна бир забардаст қадам ташлади.

Революция генийси В. И. Ленин Улуғ Октябрнинг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти ҳақида зўр қувонч ва фахр билан қуйидаги ажойиб сўзларни ёзган эди: «Биз, Совет давлатини **қура бошлаш**, шу билан бутун жаҳон тарихининг янги даврини, барча капиталистик мамлакатларда эзилиб келган ва ҳамма ерда янги турмуш, буржуа устидан ғалаба қозониш, пролетариат диктатурасини вужудга келтириш, кишилик дунёсини капитал зулмидан, империалистик урушлардан қутқариш сари бораётган **янги** синф ҳукмронлиги даврини **бошлаш** бахти бизга муяссар бўлганлиги билан фахрланишга ҳақлимиз ва шу билан фахрланамиз».

Дарҳақиқат, биз Улуғ Октябримиз билан, унинг ижодкори қаҳрамон халқимиз билан, унинг ташкилотчиси ва илҳомчиси Коммунистик партиямиз билан, унинг ўлмас генийси ва раҳнамоси буюк Ленинимиз билан чексиз фахрланамиз ва қувонамиз. В. И. Лениннинг азиз ва табаррук номи, унинг буюк сиймоси ва порлоқ образи Октябрь қуёшидек порлаб, коммунизм қураётган халқимизнинг кўнглини шод ва мунаввар қилмоқда, қалбига зўр умид ва орзулар бағишламоқда.

Улуғ Октябрнинг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти даставвал шундаки, бу революция дунёнинг энг йирик мамлакатларидан бирида империализм фронтини ёриб ўтди, ишчи ва деҳқонлар ҳокимияти — пролетариат диктатурасини ўрнатди, янги типдаги давлатни — Совет социалистик давлатини, янги типдаги демократияни вужудга келтирди. Октябрь социалистик революцияси Ватанимизнинг қайта туғилган куни бўлиб қолди.

Улуғ Октябрь жаҳон тарихий тараққиётига энг зўр таъсир ўтказган, инсоният тарихида янги давр — капитализмнинг емирилиши, социализм ва коммунизмнинг қарор топиши даврини бошлаб берган буюк воқеадир. Революциямизнинг ёрқин машъали ҳозирги кунда ҳам барча қитъалардаги халқларни руҳлантириб, уларнинг империализм зулмидан қутулиш, озодлик ва мустақилликка эришиш, социализм ва коммунизмга бориш йўлини ёритиб турибди. Октябрь революцияси бошлаб берган буюк процессни — жаҳонни социализм ва коммунизм асосида янгидан қайта қуриш процессини эндиликда ҳеч ким тўхтата олмайди.

Октябрь революциясининг ярим асрлик шонли юбилейи яқинлашган сари унинг ижтимоий тараққиётга, жаҳонни янгилаш процессига ғоят катта таъсир кўрсатаётганлиги тобора равшанроқ сезилмоқда. Ҳозир ер юзида халқларнинг қалбидан жой олган, инсониятни тинчлик, озодлик, социализм байроғи остига бирлаштираётган Октябрь идеялари, ленинизм идеяларидан кўра қудратли ғоявий куч йўқ. Октябрь номи, Ленин номи эндиликда меҳнат аҳлининг тилида, қалбида, ҳаётида энг азиз, энг табаррук ном бўлиб қолди.

Октябрь байроғи, социализм ва коммунизм байроғи эндиликда бизнинг улуғ ва бепоён Ватанимиз устида ҳилпирабгина қолмасдан, жаҳон социализм системасига кирган барча мамлакатлар устида ҳам ҳилпирамоқда. Социалистик давлатлар жаҳон системасининг таркиб топиши, мустамлака империяларининг емирилиши ҳамда Осиё ва Африкада ўнларча мустақил миллий давлатлар пайдо бўлиши, капитализм мамлакатларида синфий курашнинг кескинлашиб бориши, жаҳон империализми позицияларининг узлуксиз заифлашиши — ана шуларнинг ҳаммаси 1917 йил октябридан кейинги тарихий тараққиётнинг ажойиб якунидир.

Биз ҳар йили Октябрь кунларини тантанали байрам қилар эканмиз, **совет кишисининг буюк ифтихорини, унинг янги дунё яратувчи биринчи бинокор эканини** ҳис қилиб қувонамиз ва шодланамиз. Эксплуатация ва зулм занжирини **биринчи бўлиб** парчалаб ташлаган, ишчи ва деҳқонлар давлатини **биринчи бўлиб** барпо қилган, социалистик жамиятни **биринчи бўлиб** қурган, порлоқ келажак — коммунизмнинг муҳташам биносини **биринчи бўлиб** қураётган, шу билан прогрессив инсониятга озодлик ва бахт-саодат йўлини **биринчи бўлиб** кўрсатган халқнинг бахти, ифтихори, қувончи қонуний эмасми! Лекин, совет кишисига мағрурланиш, кибирланиш ҳисси бегонадир. Инсоният учун шунчалик кўп хизмат қилган халқимиз бу мислсиз қаҳрамонлик, олижанобликни ўзининг буюк интернационал вазифаси деб, бутун жаҳон социалистик системасининг манфаатларига, халқаро пролетариат манфаатларига, бутун инсоният манфаатларига мос бўлиб тушаётган вазифа деб билади.

Мамлакатимиз, халқимиз, партиямиз Октябрнинг шонли 48 йиллиги арафасида етти йиллик планнинг дастлабки якунларини тўпламоқда, партиямиз XX, XXI, XXII съездларида, КПСС Программасида белгиланган вазифалар қандай амалга оширилаётганлигини якунламоқда. Партиямиз Марказий Комитетининг март ва сентябрь Пленумларининг қарорлари бу жиҳатдан жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлди.

Биз фахр ва қувонч билан айта оламизки, етти йиллик мобайнида саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми пландаги 80 процент ўрнига 84 процент ошади. Электр энергияси ҳосил қилиш икки баравардан зиёд кўпайтирилиб, 1958 йилдаги 235 миллиард киловатт-соатдан 1965 йилда 509 миллиард киловатт-соатга етказилади. Пўлат эритиш 55 миллион тоннадан 91 миллион тоннага етказилади, бу эса Англия, Франция ва ГФРни бирга қўшганда улар ишлаб чиқараётган пўлат миқдоридан анча ортиқдир. Бу йил нефть чиқариш 1958 йилдаги 113 миллион тонна ўрнига, 242 миллион тоннага, газ чиқариш эса 1958 йилдаги 30 миллиард кубометр ўрнига, қарийб 130 миллиард кубометрга етказилади. Машинасозлик ва металл маҳсулоти ишлаб чиқариш 2,4 баравар ҳамда химия саноати маҳсулоти деярли 2,5 баравар кўпайтирилаётганлиги етти йилликнинг муҳим якуни бўлади. Енгил ва озиқ-овқат саноатининг маҳсулоти 1,5 баравар кўпайди. Етти йил ичида 5,5 мингдан кўпроқ йирик саноат корхонаси қурилди ва ишга туширилди.

Революция ветеранлари «Совет Ўзбекистони» редакциясида

Сочларини кумушранг қиров босган, кўз атрофларида, нуроний юзларида ажинлар кўпайиб қолган бўлишига қарамай, худди ўша, алангали йиллардагидек тетик ва бардам, хушчақчақ ва дилкаш ҳурматли отахон ва онахонларимиздан бир гуруҳи кеча редакциямизга лутфан ташриф буюрдилар.

Абадий барҳаёт, улуғ сиймо Ильичимиз билан бир замонда яшаб, унинг ғояларини амалга ошириб, Ўрта Осиё халқлари, жумладан ўзбек халқини асрий зулмат ва жаҳолат панжасидан қутқариб олишдек улуғвор ишга баҳосиз ҳисса қўшган революция ветеранларининг ҳаяжонли, киши қалбини тўлқинлантирувчи ҳикояларини журналистлар зўр диққат билан тингладилар.

Ўзбекистонда Советлар ҳокимиятини ўрнатиш учун, ички ва ташқи контрреволюцияга қарши, босмачилар ва бошқа синфий унсурларга қарши курашда, хотин-қизларни озодликка чиқариш, мамлакатни индустрлаштириш ҳамда қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ишларида фаол қатнашган кекса авлод намояндаларидан Ф. Н. Желтиков, А. Е. Крилов, Қ. Маъзумов, Р. Шермуҳамедов, С. Тошхўжаев, Ш. Ғойибжонова, М. Шомансурова, И. А. Легчиков, Т. Олимжонова ва бошқа ўртоқлар меҳнаткашларни, айниқса ўсиб келаётган ёш авлодни жонажон партиямизнинг улуғ ишига, меҳнат ва халққа садоқат руҳида, қаҳрамон халқимизнинг революцион анъаналари руҳида тарбиялаш масаласига алоҳида тўхталиб, бу соҳада қимматли маслаҳатлар беришди.

Меҳмонларимиздан бир группаси Улуғ Октябрь революциясининг 48 йиллиги муносабати билан барча газетхонларимизни самимий табриклаш истагини билдириб, қуйидаги сўзларини айтдилар.

□ □

Ўлкамизда ғалаба сурури, катта тўй шодиёнаси. Айниқса олтиндан ҳам қиммат бойлигимиз, миллий ғуруримиз бўлган пахтадан тоғлар яратган, аҳдига вафодор, лафзи ҳалол азамат пахтакорларимиз шаънига ҳар қанча мадҳиялар, таҳсинлар ўқисак арзийди. Истеъдодли ва меҳнатсевар халқимиз эришаётган бениҳоя улкан ғалабалар биз, кекса коммунистларни ҳам ажиб ҳис-туйғуларга чулғаб, ҳаяжонга солаётир.

Башарият тарихида биринчи бўлиб ер куррасининг олтидан бир қисмида бунёдга келган ҳур диёримиз икки кам эллик ёшга тўлди. Бундан роппа-роса қирқ саккиз йил муқаддам доҳиймиз ва йўлбошчимиз Владимир Ильич Ленин раҳнамолигида миллий ва ирқий айирма, инсонни камситиш, унинг ҳақ-ҳуқуқларини поймол қилиш каби қабиҳликлар ҳукм сурган буржуа тузумини таг-томири билан қўпориб ташлаб, инсон учун сув ва ҳаводек зарур Тинчлик, Меҳнат, Озодлик, Тенглик, Қардошлик ва Бахт-саодат келтирган нурли жамият барпо этдик. Революция алангасида чиниққан оташ юрак коммунистлар—илғор ишчилар синфининг курашларда синалган намояндалари деҳқонлар билан иттифоқда бўлиб, асрлар бўйи ҳукмрон бўлиб келган жаҳолат, жабр-ситам устидан ғалаба қозониб, барча учун баббаравар хизмат қиладиган янги жамият яратдилар. Собиқ мазлум халқлар бирдан-бир мунаввар ва равон йўлни танлаб олишди.

Яхшиямки, бахтимизга улуғ Ленин тузган шонли партиямиз бор экан, яхшиям бахтимизга Октябрь революцияси бор эканки, халқимизга чинакам бахт-саодат йўлини очиб бериб, эзгу орзу — коммунизмнинг ёрқин йўлига олиб чиқди. Бугунги кунда социалистик жамиятнинг барча афзалликлари, жонажон партиямиз доно ленинча миллий сиёсатининг баракали самараларини кўриб, чин кўнгилдан қувоняпмиз.

Суратда (чапдан): биринчи қаторда — Г. А. Боев-Брониславский, М. Шомансурова, Ф. Н. Желтиков, А. Е. Крилов, Ш. Ғойибжонова, Т. Олимжонова; иккинчи қаторда — Қ. Маъзумов, Р. Шермуҳамедов, С. Тошхўжаев, Н. Хўжаев, Р. Усмонов, И. А. Легчиков, Х. Д. Минубоев, М. А. Янгулатов ва А. С. Батигин ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

□ □ □ □ □

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

Совет ҳокимияти йилларида қуёшли Ўзбекистонимиз чинакам фаровонлик, мўл-кўлчилик диёрига айланди. Республикамизнинг сахий ерларида бебаҳо ноз-неъматлар, битмас-туганмас моддий бойликлар яратилмоқдаки, бу хазина халқ фаровонлиги йўлида хизмат қилмоқда.

Совет кишиларининг ажойиб анъаналари бор, у ҳам бўлса ўтилган шонли йўлимизга улуғ айём бўсағасида нигоҳ ташлашдир. Қирқ саккиз йил ичида жанговар курашларда қўлга киритган ютуқларимизнинг бариси ўзимизники. Бу муваффақиятлар ўз-ўзидан келгани йўқ, албатта.

Шундай шодиёна, қувончли кунларда халқларимиз ўртасидаги қардошларча бузилмас дўстликнинг ғолибона байроғини ҳамиша баланд кўтариб, бизни порлоқ келажагимиз сари дадил олиб бораётган жонажон партиямизга қўлимизни кўксимизга қўйиб: меҳрибонлигинг учун, оталарча ғамхўрлигинг учун минг раҳмат, деймиз!

Янгидан-янги ғалабаларга чорлайвер, хизматингга ҳамиша тайёрмиз, шарафимиз, шонимиз, ақл-идрокимиз, зафарларга етакловчи доно партиямиз!

ПАХТАЗОР ҚЎШИҚЛАРИ

СИР НИМАДА?

(СОЧМА ШЕЪР)

Уринлади буюк иш.

Тенгсиз меҳнат самараси — ўринлади буюк иш.

Беҳисоб бу жавоҳирлар тонналарин яратган, катта тўйнинг сабабкори кимлар дерсиз?

Баъзан мендан сўрайдилар: сир нимада?

Ахир, довон ошолмасдан қолган йиллар ҳам бўлган...

Қор қоқилиб, жавоҳирни олган йиллар ҳам бўлган...

Ҳазилакам пахта бермас ўзбек ери — она юрт. Ўзбек эли ўринлатди буюк ишни сарбасар.

Баъзан мендан сўрайдилар: сир нимада, бер хабар?

Кимё билан ер семирди, ҳашаротлар қирилди. Машиналар мадад берди.

Бу ҳам тўғри.

Табиат ҳам пахтакорни суяб-қўлтиқлаб борди...

Бу ҳам тўғри.

Саратонда соғлом ғўза тўйиб-тўйиб нур эмди. Жўякилардан шамол ўтди, тупроқлар бўшатилди...

Хўш энди, сир нимада?

Шаҳарликлар туркум-туркум чиқишдилар ҳашарга. Агрономлар иш бошида, ахир шак йўқ илмга.

Бу ҳам тўғри, бари ҳақ!

Пунктларда навбат кутиб, сарғаймади карвонлар. Йўллар худди тахтиравон, кўприклар ҳам тўкис, тахт...

Бу ҳам тўғри.

Ҳаммаси ҳам мадад берди.

Ҳаммасидан минг бор афзал бир қудрат бор дунёда. Ўша қудрат пахтакорни етаклади зафарга. Унинг номи САДОҚАТУ МУҲАББАТДИР.

Она юртга, Партияга, Қардошликка садоқат,

Мана бизнинг улуғ — қудрат, буюк сир.

МИРМУҲСИН

□ □

ТАЪЗИМ

Юрак,
вазнга туш,
қофиянгни топ,
қўшиқ типирласин
ғарчингда.
Ичингга сиғмасдан
шодлик,
ҳаяжон,
алёр айттир
Барчиндан.
Бугун
классик шеър
ўлчовлари тор,
Баҳри тавил —
чалажон.
Ҳаяжонга
урғу берилсин бугун,
дунёни
забт этсин ҳаяжон.
Синмас самбитданми
ноғора чўпи,
том бошида
тонгдан «така-тум».
Мис карнайлар
шодлик пуфлар осмонга,
чилдирмалар
гижбанг, «бака, бум».
«Сувора»дан кейин
«Дучава» чалиб,
«Чарх»ни қизитади
сурнайлар.
Ҳаволаниб
солиб ўтар арғимчоқ
маржон кўзли
турналар.
Суюнчига
шошиб чиқибди офтоб,
боради-да
болалигига!
Таъзим ато этар, таъзим,
ёруғ дунё,
пахтакорнинг
салом-алигига.
Тоғлар бошин чалган
туман ҳам парқув,
Болишинг бўлай,
дейди.
Ноз-истиғно қилиб,
шамол:
бир ором —
олишинг бўлай,
дейди.
Гуллар бўса тутар,
духоба гуллар
Атиринг бўлай,
дейди.
Ярми кумуш,
ярми олтин оймўма
патиринг бўлай,
дейди.
Дастёрчилик қилар
қуёш ҳам чаққон,
дам косагул,
дам самоварчи.
Мийиғида кулиб қўяр
тўйбоши:
—Ўчоққа ҳам
бир қаравор-чи!
Тошойнага солар
ўзини келин,
қош-кўзлари
ўсмадан жоду.
Дала қизларининг
қўлида қолган
хиналари
сеҳр ва ёғду.
Офтоб доғин олган
мойупалари,
пардозни
улардан ўрганинг.
Сочми,
қора тўлқин,
бир тўлғаниши
ипсиз боғлаб қўяр
кўрганни.
Кампирлар ҳам
сурма тортган кўзига,
қарасангиз,
бир энтикасиз.
Тиришин йўқотган
бобо деҳқонлар
ўз билгича,
косметикасиз.
Ясансалар арзир,
олтиндан оғир
чаноқдаги
бир томчи тери.
Биринчи кўриши
бундай энг тўкис,
қутли кузни
суғдийлар ери.
Шуъладан ўрилган
ипак пахтаси
ерга урдирмади
қадрини.
Ғўза гулин ҳидлаб
яратди шоҳона
«Пахта» ўйинини,
«Садр»ини.
Унинг пахтаси
бир оддий матомас,
жон ипидан
тикилган зарбоб.
Пахтакор —
асримнинг деҳқон шоири,
коммунизм учун
ишлаган арбоб.

⊙

Юрак,
ўйинга туш,
тўй-ҳашамида
кайф қилсин бу
омон-омон юрт,
Ғолиб қўллардаги
байроқ гардини
кўзингга
нон увоғидай сурт,
Тўй муборак қил тез,
тупроқни ўпиб,
пахтачим олдида
таъзимкор.
Туз-насибанг узилмасин
бу элдан,
бу эл
вафодор
ва
азмкор.

Султон АКБАРИЙ

□ □

СЕНИ ИЗЛАБ КЕЛГАНМАН...

(ОҚ ШЕЪР)

Ойлар, йиллар ғунча ишқни
Парваришлаб улғайтди,
Ойлар, йиллар умид бериб
Тоғдай қилди кўксимни.
Ойлар, йиллар сабоқ берди:
«Сабр таги-олтин» деб,
Ойлар, йиллар оддий қалбни
Қилиб кетди мураккаб.

Бўлмагандим ҳузурингда,
Номингни ҳам билмасдим.
Билмас эдим не ҳикмату
Не иллатинг борини.
Билмас эдим севги нима,
Ҳижрон нима, бахт нима.
Аммо сени севар эдим,
Ҳаётгинам, беармон.

Ўзбекистон боғларида
Иқболимни изласам,
Пахта эксам таъзим қилиб
Зафар турар олдимда.
Зафар қилиб сенга бердим
Нени келса қўлимдан,
Аммо баъзан тополмадим
Сендан неки истадим.

Кўрмай, билмай севганимга
Балки қиларсан шубҳа,
Балки ҳар бир қадамимни
Ўлчамоқчи бўларсан.
Майли қандай кўйга солсанг,
Мен розиман, розиман.
Ёлғон бўлса, сени излаб
Келармидим дунёга?!

Маъруф ЖАЛИЛОВ.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ҚАРИЯЛАР ТЎЙИ

Турли ноз-неъматларга тўла дастурхон атрофида «Коммунизм» колхозининг 160 дан ортиқ қариялари ўтиришибди. Улар орасида қишлоқда колхоз тузумини мустаҳкамлашда фаол қатнашган Ҳ. Ҳомидов, М. Раҳмонова, С. Рўзимов, С. Раҳимова, Х. Бентошева ва бошқалар бор.

Когон районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси Б. Жумаев район социал-таъминот бўлимининг мудири З. Камолов ўртоқлар колхоз қарияларини пенсияга узатиш маросимига тўпланган ҳурматли отахон ва онахонларни қизғин, самимий табриклайди. «Коммунизм» колхозининг 160 дан ортиқ ҳурматли қарияларига нафақа дафтарчалари топширди.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚАНИ, ОВГА!

Амударё, Сирдарё, Қайроққум қирғоқлари, Каттақўрғон сув омбори, Арнасой кўли шу кунларда ажойиб куз либосида. Қалин қамишзорлар денгиз тўлқинидек чайқалади. Ўрдаклар, оққуш, қирғовуллар, суқсур, ангирт, ҳайдаркокиллар сайрашиб овчиларни маҳлиё қилаётир.

Шу кеча-кундузда ов хўжаликларида мавсум бошланди. Узоқ-яқинлардан ўрдаклар учиб кела бошлади. Вултур кўкламда уруғ ташлаган балиқлар сони яна кўпайди.

Балиқ овининг ишқибозлари республикамиздаги ҳамма ов хўжаликларига бориб хуморидан чиқсалар бўлади. Қўшни Қозоғистон республикасидаги Келес ов хўжалигига ҳам йўл очиқ.

Овчилар жамиятига келган кишилар кўпроқ ўрдак овига боришни ҳавас қилмоқдалар. Ўрдак ови шинавандаларини Арнасой, шарқий Арнасой, Корейс посёлкаси кутяпти.

Овчиларда бир темир қонун бор. Ким қандай касбда ишламасин, унинг ким бўлишидан қатъи назар милтиқни ўқламасдан илгари улар бир-бирларидан — қани ҳақиқий овчи бўлсангиз, овчилик билетингизни кўрсатинг,— дейдилар. Бу темир қонун ов қоидасини бузаётганларга қаттиқ зарба. Сўнгги вақтларда айрим хўжаликларда мана шу ов қоидасини бузаётган «овчилар» устидан назорат сусайиб кетди. Натижада деярли ҳамма ов хўжаликларида қирғовул камайди.

ШИНГИЛ ХАБАРЛАР

ФАРҒОНА. Қува районидаги К. Маркс номли колхозда янги дорихона, Ленинград районидаги «Октябрь» колхозида 400 ўринли кинотеатр ишга туширилди.

С. СОЛИЕВ, Р. БОҚИЕВ.

* * *

СИРДАРЁ. «Мирзачўлсовхозтрест»и ҳузурида янги қурилиш техникуми очилди. Техникум ўрта малакали қурилиш техниклари тайёрлайди.

* * *

АНДИЖОН. Шаҳарнинг Урожай кўчасида очилган янги «Маиший комбинат» аҳолига хизмат қила бошлади.

А. МАМАДАЛИЕВ.

ИХЛОС

Яқинда болгариялик меҳмонга ҳамроҳ бўлиб Самарқандга бордим. Унинг касби журналист бўлса ҳам, деҳқончилик илми ва маданиятини яхши билиши, хусусан, сабзавотчилик бўйича яхшигина мутахассислиги сўзларидан сезилиб турарди. Шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари, тарихий ёдгорликларини томоша қилдик. Меҳмонхонага қайтганимизда, у бирор яқинроқ сабзавотчилик хўжалигига бориш хоҳишини билдирди. Самарқанд районидаги «Ленинобод» колхозига жўнадик.

Колхоз раиси Облоқул ака Раззоқов правленияда экан. Дастурхон устида суҳбат бошланди. Меҳмон кўпроқ уруғчилик масаласи билан қизиқди. Ҳамроҳларимиздан бири бунинг сабабини сўради.

— Уруғ, — деди у, — ҳосилнинг боши. Сараланган уруғлик билан таъминланган хўжалик юқори ҳосилга мустаҳкам замин яратади. Уруғ сараланиб борган сари ҳосилдорлик ҳам ошаверади. Шу сабабли болгар деҳқонлари уруғчиликка бош масала деб қарайдилар.

Суҳбат давомида «Ленинобод» колхози билан Болгариядаги айрим коллектив хўжаликлар узоқ йиллардан буён уруғ айирбош қилиб келаётгани маълум бўлганда, меҳмоннинг юзларида қувонч аломатлари барқ урди.

— Энди ўзаро социалистик мусобақа боғлаймиз, — деди у мамнун бўлиб, — мен ўз юртимга қайтгач, ўзбек сабзавоткорлари эришган муваффақиятларни болгар деҳқонларига ҳикоя қилиб бераман.

Раис яхши ниятлари учун меҳмонга миннатдорчилик билдирди, колхоз сабзавоткорлари, боғбонлари эришган муваффақиятларни сўзлаб берди.

— Колхозимиз уруғчилик хўжалиги, — деди у, — биз аъло нав помидор, пиёз, бодринг, қалампир, баклажон, қовун-тарвуз ва бошқа экинлар уруғи етиштирамиз. Республикамиз бўйича тайёрланадиган полиз-сабзавот экинлари уруғининг 48 процентини колхозимиз беради. Уруғ республикаларимиз ва қардош мамлакатларнинг сабзавоткор хўжаликларига юборилади. Болгариялик деҳқонларга ҳам сара уруғлардан жўнатиб турамиз.

Колхозимиз бу йил давлатга 70 тонна сабзавот экинлари уруғи сотиб, планни ошириб адо этди. Кўзда тутилган 10 тонна ўрнига 20 тонна қовун-тарвуз уруғи тайёрланди. Бизда тайёрланган уруғ юқори ҳосил беряпти. Бу ҳақда жойлардан кўплаб миннатдорчилик хатлари оляпмиз. Ўз хўжалигимизда ҳам ҳосилдорлик йил сайин ошиб боряпти. Бу йил 220 гектар шартли суғориладиган ерга тарвуз экилган эди. Ҳосил мўлжалдагидан икки ҳисса зиёд бўлди. Ҳар бир тарвузнинг оғирлиги ўртача 15-20 килограмм келди. Шираси тилни ёргудек.

— Уруғ тайёрлашни машиналаштириш соҳасида қандай ишлар қилиняпти? — сўради меҳмон.

— Бу ишни ҳам тўла механизациялаштирдик. — жавоб қилди раис, — илгари ҳар йили мавсумда 500-600 тонна помидор қўлда сиқилиб, уруғи олинарди. 500 тоннагача помидор шираси йўқотиларди. Бу ишда камида 300 колхозчи банд бўларди. Ҳозир ҳамма ишни машиналар бажаряпти. Уруғ ажратадиган машина харид қилганмиз. Уни беш киши навбати билан бошқариб, 700 тоннагача помидорни қайта ишлайди. Натижада илгариги сарф-харажатдан 56 минг сўми тежаб қолинаётир. Тарвуз уруғи ҳам шундай тартибда тайёрланяпти. Помидор ва тарвуз шираси консерва заводига топширилияпти, шунинг эвазига катта даромад олиняпти.

— Помидор ва картошка ҳосилдорлиги қандай?

— Чакки эмас. Ҳомид Кенжаев, Мажид Нормуродов бошлиқ бригадалар ҳар йили гектаридан 220-225 центнердан картошка, Ҳожи Фозилов бригадаси эса гектаридан 400 центнергача помидор оляпти. Бундай илғор бригадалар ўнлаб саналади.

— Болгар деҳқонлари Самарқанд кишмиши ҳақида кўп ривоятлар эшитган, — деди меҳмон, — шу ҳақда қисқача гапириб берсангиз.

— Колхозимиз машҳур кўк, қора кишмишнинг ватани ҳисобланади. Боғдорчиликни ривожлантиришга катта аҳамият беряпмиз. Ҳар йили 3-3,2 минг тонна узум тайёрлаймиз. Майизбоп узум махсус жойларда қуритилиб, давлатга 500 тоннадан зиёд юқори сорт майиз сотамиз. Фақат токчиликдан ўртача 700 минг сўм даромад оламиз. Шундан 300 минг сўми сарф-харажатга чегириб ташланса, 400 минг сўми соф фойдага қолади. Бизда ҳамма тармоқлар катта фойда беради.

Раис колхоз ҳар йили давлатга 40 минг тонна турли хил махсулотлар етказиб бераётганини айтди.

Ҳа, «Ленинобод» колхози кўп тармоқли, юқори ҳосилли, экономикаси мустаҳкам хўжаликлардан бири. Колхоз бу йил давлатга сабзавот, мева-чева, полиз ва чорва маҳсулотлари сотиш планларини сон ва сифат кўрсаткичлари бўйича тўла ва ошириб бажарди. Москва, Ленинград, Свердловск, Челябинск ва бошқа шаҳарларнинг меҳнаткашларига пландан ташқари неча минг тонналаб маҳсулот жўнатди. Ўзини сараланган уруғ билан таъминлади.

Колхоздан шаҳар меҳмонхонасига қайтишда Самарқанд район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Асад Раҳматуллаев билан учрашиб қолдик. У район меҳнат аҳли эришган улкан ғалабалар ҳақида ҳикоя қилиб берди.

— Районимиз давлатга 80 минг 100 тонна сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари, ҳўл ва қуруқ мева топшириб, йиллик планни ошириб бажарди. Шундан 51 минг тоннаси сабзавот, 10 минг 600 тоннаси картошка, 2 минг 500 тоннаси майиздир.

Меҳмон бу рақамларни ён дафтарига ёзиб олар экан, «ўзбек деҳқонларига офарин» деди. — Ютуқларингизни болгар дўстларингизга етказаман.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Самарқанд.

Октябрь кунларини нишонлар эканмиз, Октябрь революциясининг энг буюк ютуқларидан бири — миллий масаланинг мисли кўрилмаган зўр муваффақият билан ҳал қилинганлиги йил сайин қандай ажойиб самаралар бераётганлиги бизнинг қувончимизни янада оширади. Якунланаётган етти йилликда республикамизнинг улкан ғалабаларга эришганлиги ленинча миллий сиёсатнинг порлоқ тантанасидир.

1965 йилда Ўзбекистон саноатининг ялпи маҳсулоти 1958 йилдагига нисбатан қарийб 1,8 баравар ортади. Етти йиллик мобайнида саноатга шундан олдинги етти йилликдагига нисбатан қарийб 3 баравар кўп капитал маблағ сарфланишини айтиб ўтиш кифоя эмасми! Шу йиллар ичида 142 та йирик саноат корхонаси қурилди. Республикада газ саноати, замонавий бинокорлик индустрияси тамомила янгидан барпо этилди.

Ўзбекистоннинг қишлоқ хўжалигини ва унинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришилди. Кейинги 6 йил ичида шундан олдинги олти йиллагига нисбатан пахта етиштириш йилига ўрта ҳисобда 504 минг тонна ёки қарийб 20 процент ошиб борди. Умуман етти йиллик мобайнида республикамиз ижтимоий фондга қарийб 23,5 миллион тонна пахта беради. Ўзбекистон колхоз ва совхозлари бу йил давлатга 180 минг центнердан кўп пилла топшириб, планни 109 процент бажардилар, қоракўл тери тайёрлаш плани 108 процент бажарилди. Бу йил боғларимиз, мевазорларимизда мисли кўрилмаган мўл ҳосил етиштирилди ва йиғиштириб олинди.

1965 йилнинг октябри республикамиз меҳнаткашлари учун айниқса қувончли бўлди. Ўзбек халқининг, Ўзбекистон партия ташкилотининг пахтачиликни ривожлантириш учун кураш тарихида 1965 йил алоҳида ўрин тутади. Республикамиз давлатга пахта тайёрлаш планини октябрь ойидаёқ бажарди — Ватанимиз хирмонига 3 миллион 600 минг тонна пахта тўкди, Улуғ Октябрнинг 48 йиллик байрами арафасида олган социалистик мажбуриятни ҳам шараф билан бажариб, бу йил Ватанга 3 миллион 800 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга аҳд қилди. Халқимизнинг улуғ байрамга бундан афзалроқ, муносиброқ туҳфасини тасаввур қилиш қийин! Зотан пахта ўзбек халқининг миллий ифтихоридир. Шунинг учун Совет юртида энг катта, энг улуғ байрам бўлган Улуғ Октябрнинг шонли 48 йиллиги байрамига арзигулик бу улкан пахта хирмони туфайли республикамиз, унинг жанговар партия ташкилоти, ҳар бир ватанпарвар, ҳар бир пахтакор бутун Совет элининг таҳсин ва офаринларига сазовор бўлди.

Социалистик революция тарихий ижодиётга юксалтирган халқларгина ана шундай ажойиб мўъжизалар ярата оладилар. Октябрь идеялари, марксизм-ленинизм идеялари ҳаётининг мазмуни бўлган юксак маънавий фазилатли янги одам коммунизм барпо қилмоқда, ўзининг мардлиги, жасорати, меҳнатсеварлиги, сабот ва матонати билан бутун прогрессив инсониятни қойил қолдирмоқда.

Октябрь байроғи — коммунизм байроғи, тинчлик байроғидир. Улуғ Октябрнинг ғолиб байроғига ёзиб қўйилган энг буюк идея ва принциплардан бири — тинчлик идеяси, турли социал системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш идеяси, халқлар ўртасида мустаҳкам тинчлик барпо қилиш идеясидир. Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг партиямиз кейинги съездлари қарорлари билан, унинг Программаси билан белгиланган бош йўли ленинча принципларга асосланган изчил йўлдир. Бу йўл социализм ва коммунизм қуриш учун тинч шароит бўлишини таъминлашга, социалистик мамлакатларнинг бирлиги ва жипслигини, уларнинг дўстлиги ва қардошлигини мустаҳкамлашга, миллий-озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлашга, капиталистик давлатлар билан тинч-тотув яшашга, инсониятни жаҳон урушидан халос қилишга қаратилган йўлдир.

Октябрь кунларида халқимизнинг бутун фикр-зикри, меҳр-муҳаббати коммунизм ижодкорларининг раҳнамоси ва илҳомчиси жонажон партиямизга қаратилади. Улуғ Ленин тузган ҳамда вояга етказган шонли партиямиз қарийб ярим аср мобайнида қаҳрамон ва ижодкор халқимизнинг жанговар авангарди сифатида коммунизм ғалабаси йўлидаги курашимизга раҳнамолик қилиб келмоқда. «Партия — давримизнинг буюк революцион ўзгаришларини амалга ошираётган совет халқининг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждонидир. Партия келажакка сезгирлик билан қарайди, халққа олға ҳаракат қилишнинг илмий жиҳатдан асосланган йўлларини очиб беради, оммада буюк ғайрат қўзғотади, оммани улуғвор вазифаларни ҳал қилишга бошлаб боради», дейилган партиямиз Программасида.

Эндиликда партиямиз бир маслак эгаси бўлган ўн бир миллиондан кўпроқ коммунистни ўз сафига жипслаштирган қудратли армияга айланди. Партиямизнинг халқ билан, меҳнаткашлар оммаси билан алоқаси жуда мустаҳкамланиб кетди. Халқимизнинг партиямизга сидқидил муҳаббати, садоқати, партиямиз қўйган вазифаларни адо этишга азм-қарори мислсиз даражада кучайди. Чунки партиямиз бизнинг раҳнамомиз, меҳрибонимиз эканлигини, халққа хизмат қилишни ўзининг бутун фаолиятининг маъноси деб билишини совет кишиси яхши сезади, партиямиз халқимизни ардоқлайди, севади, халққа меҳрибонлик қилади. Коммунистик партиямиз В. И. Лениннинг халқ билан мустаҳкам алоқада бўлиш ҳақидаги йўл-йўриқларига қаттиқ амал қилади. «Халқ **орасида** яшаш керак, деган эди В. И. Ленин. Халқнинг **кайфиятини** билиш керак. **Ҳамма** нарсани билиб олмоқ керак. Омманинг фикрини тушунмоқ керак. Оммага ёндоша билмоқ керак. Омманинг **мутлақ** ишончига сазовор бўла билиш керак».

КПСС Марказий Комитети март ва сентябрь Пленумларининг қарорлари жонажон партиямиз ва унинг Марказий Комитети В. И. Лениннинг ана шу доҳиёна кўрсатмаларига қатъий амал қилаётганининг ёрқин ифодасидир. Коммунистик партиямиз XXIII съездини чақириш ҳақида КПСС Марказий Комитети Пленуми қарорига жавобан мамлакатимизда коммунистик меҳнат соҳасида кенг авж олиб кетган юксак шижоат, жасорат совет халқининг ўз жонажон партиясига чексиз садоқатининг яққол намойиши бўлмоқда.

Октябрнинг ҳар бир шонли йили мамлакатимизни, халқимизни коммунизмга яқинлаштирмоқда, коммунизмнинг аён нишоналарини бизнинг кўз ўнгимизда ёрқинроқ гавдалантирмоқда. «СССРда коммунизм қурилиши, —дейилади партиямиз Программасида, — инсониятнинг кўп асрлар давом этган бутун тарихида унинг ғоят буюк ғалабаси бўлади. Коммунизмнинг нур сочиб турган чўққилари сари қўйилган ҳар бир қадам барча мамлакатлардаги меҳнаткашлар оммасини илҳомлантиради, барча халқларни социал ва миллий зулмдан озод қилиш учун курашда жуда катта маънавий мадад бўлади, марксизм-ленинизм идеяларининг бутун дунё миқёсида тантана қилишини тезлаштиради».

Совет юртида ҳар бир инсоннинг бахт-саодати тонг каби ёруғ, мусаффо, нурлидир. Шу боисдан совет кишиси учун Октябрь тонгидек нашъали тонг йўқ. Чунки унинг бахт-саодати, гўзал ҳаёти, порлоқ истиқболи шу тонгдан бошланади. Ҳар йили Октябрь тонгида бахтиёр кишиларимизнинг қалби яна бир бор ифтихор ва қувонч ҳисларига тўлиб тошади, чеҳраси гулгун, шод-хуррам бўла беради. Октябрь тонгида унинг нигоҳи олдида коммунизмнинг муҳташам биноси зўр салобат билан қад кўтариб туради.

Р. САХИБОЕВ.

Ҳар гузарда БИР ШИНГИЛ

ФАРҒОНА область Ленинград районидаги совхоз ва колхозларда ўтган йили жами 4500 киши пенсия оларди. Бу йил пенсионерлар сони 9820 кишига етди ва уларга ҳар ойда 128480 сўм тўланмоқда.

М. Эргашев.

⊙

БУХОРО районидаги Энгельс номли колхоз дала шийпонлари электрлаштирилди.

Н. Охунжонов.

⊙

НАМАНГАН шаҳридаги Комсомол маҳалласида ҳашар йўли билан агитпункт, ўқишхона ва бошқа маданий-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари қурилди.

А. Набихўжаев.

Планетамизда

ХАБАРЛАР

ВОҚЕАЛАР

НОИЛОЖЛИКДАН ҚИЛИНГАН ЭЪТИРОФЛАР

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Америка пропагандаси Жанубий Вьетнамда «Ташаббус қўлимизга ўтди» ва Америка ҳамда қўғирчоқ ҳукуматнинг қўшинлари «Ғалабалар қозонмоқда» деб мақтончоқлик қилавериб, мамлакатда уруш ҳоқлик жазавасини зўр бериб авж олдирмоқда эди, аммо кейинги ҳафталарда бу мақтанчоқликни бирмунча камайтирди. Бунинг сабаби шуки, Жанубий Вьетнамнинг озодлик армияси оккупациячиларнинг ва Сайгондаги қўғирчоқ ҳукумат армиясининг қўшинларини бир қанча жиддий мағлубиятларга учратди.

«Стар» газетасининг эътироф қилиб ёзишича, ўтган ҳафтадаги воқеалар ютуқлар бор, деб гердайишларни чиппакка чиқариб қўйди. «Сатердей Ивнинг пост» журнали ҳатто, АҚШ Жанубий Вьетнамдаги «Психологик уруш»ни бутунлай ютқизиб қўйди, деган фикрни ҳам айтмоқда.

Бироқ, шунга қарамай, Пентагон Жанубий Вьетнамда ғалабага эришиш хаёлидан воз кечмаётир. Дастлаб Вашингтондаги стратеглар бутун умидларини авиацияга ва жумладан, Вьетнам Демократик Республикасининг территориясини бомбардимон қилишларга боғлаб қўйган эдилар. Лекин матбуотнинг ёзишига қараганда шу йил 7 февралдан 22 октябрга қадар шимолий Вьетнамга самолётларнинг 15 минг мартадан кўпроқ учиб бориб, бомбардимон қилганлиги «кўзга кўринадиган натижалар» бермаган. Энди Пентагон ўз бахтини қуруқликда синаб кўришга қарор қилиб қўйди.

Американинг Жанубий Вьетнамдаги солдатлари ва офицерлари ҳозирги вақтда 150 минг кишига етди. АҚШ информация агентлигининг собиқ раҳбари К. Роуэннинг айтишига қараганда, «Бундан ташқари, Таиландда Американинг 12 минг солдати бор, аслини олганда, бу солдатлар ҳам шу урушда қатнашмоқда». К. Роуэн «Вашингтон Ивнинг стар» газетасида босилган мақоласида бундай дейди: «Вьетнамдаги қўшинларимиз шу йил Рождество байрамига қадар 200 минг кишидан ошиб кетишига шак-шубҳа йўқ; Таиландга ҳам яна бир неча минг солдат юборилади. Шу билан кифояланиб қоламиз, деб ҳеч ким айта олмайди».

Айни вақтда Америка қўшинлари талафоти жуда кўпайиб кетмоқда. Бу талафотлар шу йил сентябрь ойида ўтган йилнинг шу ойига нисбатан 1400 процент кўпайди. Аммо, Пентагон Жанубий Вьетнамга тўп еми юборишни давом эттирмоқда. Ўша К. Роуэннинг ёзишига қараганда, баъзи кузатувчилар келгуси йилда Жанубий Вьетнамдаги Америка қуролли кучларининг сони 400 минг кишига етказилиши эҳтимолдан холи эмас, деган фикрни айтмоқдалар.

Айниқса Жанубий Вьетнамдаги урушнинг характерини ҳисобга олганда, — дейди Роуэн, Америка қўшинларининг сонини кўпайтириш масаласи жуда жиддий масала. «Кўп районларда, деб ёзади у, Америка ва Жанубий Вьетнам қўшинлари фақат ўзлари турган территориянигина «оккупация қилиб» турибдилар. Улар шу территориядан четга чиқишлари биланоқ партизанлар шу территорияга контроллик қила бошлайдилар. Қишлоқ районларида мустаҳкам стабилликни таъминламоқ учун қанча одам керак бўлишини ҳеч ким айта олмайди».

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● **ПАРИЖ.** Франция ташқи ишлар министри Кув де Мюрвилнинг Совет давлат арбоблари билан олиб борган музокараларидан кейин эълон қилинган совет—француз ахбороти Франция пойтахтида ҳар икки мамлакатнинг француз—совет муносабатларини мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга интилишининг янги далили деб баҳоланмоқда.

● **КОБУЛ.** Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳиршоҳ Мейвандвал бошчилигидаги янги ҳукуматни тасдиқлади, парламент шу ҳукуматга ишонч билдирган эди.

Бош министр Мейвандвал парламентда депутатлар олдида сўзлаган нутқида янги ҳукуматнинг сиёсий йўли илгаригича қолади, деди.

● **ОТТАВА.** Монреал полицияси неча Канада бош министри Л. Пирсон сўзга чиққан либерал партиянинг йиғилиши ўтказилган залда соат механизми бўлган қўлда ясалган бомбани топиб олди ва уни зарарсизлантирди. АП агентлигининг хабар беришига кўра, йиғилиш бошлангандан кейин номаълум киши телефон орқали бу ерга бомба қўйилганлигини полицияга хабар қилган.

● **ЛОНДОН.** Американинг Жанубий Вьетнамдаги Камрань ҳарбий ҳаво базасига (бу база Сайгондан 280 километр шарқи шимолда жойлашган) Қўшма Штатлар тактик авиацияси реактив самолётларнинг биринчи партияси келди. Филиппин оролларига олтита реактив қирувчи бомбардимончи самолет келиб қўнди, деб хабар беради Рейтер агентлигининг Сайгондаги мухбири.

Камрань ҳарбий ҳаво базасини ҳозирги вақтда америкаликлар Жанубий Вьетнам қўғирчоқ қўшинларини таъминловчи йирик базага айлантирмоқдалар. Бу ерга Америка ва Жанубий Вьетнамнинг 10 мингдан кўпроқ солдати келтирилади.

(ТАСС).

ГАНА ПРЕЗИДЕНТИ КВАМЕ НКРУМАНИНГ МАКТУБИ

АККРА, 3 ноябрь. (ТАСС). Гана президенти Кваме Нкруманинг Англия бош министри Гарольд Вильсонга юборган мактубида бундай дейилади: Жанубий Родезия масаласи юзасидан конституцион конференция чақириб, Жанубий Родезиянинг бутун аҳолисига мақбул бўлган шартлар билан ана шу территориянинг мустақилликка ўтиш шартларини ишлаб чиқиш пайти келди.

Жанубий Родезиядаги оқ танли келгиндилар, деб ёзади Гана президенти, ўзбошимчалик билан мустақиллик эълон қиламиз, деб пўписа қилиб, бу мамлакатни Африка аҳолиси учун тараққиётнинг барча йўллари беркитиб қўйиладиган иркчи давлатга айлантиришга интилмоқдалар. Бироқ, деб таъкидлайди Кваме Нкрума «Бир одамнинг бир овози бор» деган принцип асосида Жанубий Родезиянинг бутун аҳолиси иштирокида сайлов ўтказилганидан кейин тузиладиган ҳукуматни барпо этиш Жанубий Родезия проблемасини ҳал қилишнинг бирдан-бир йўлидир.

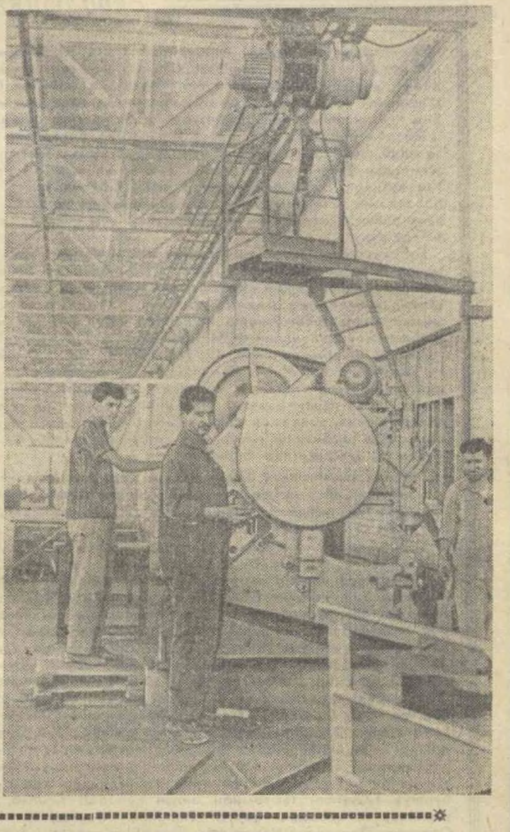

Саноатни ривожлантиришда Совет Иттифоқи Ироққа ҳар томонлама ёрдам кўрсатмоқда. Ҳозир мамлакатда СССР ёрдамида бир неча йирик корхона қурилаётир. Бағдоддаги электр аппаратлари заводи ана шундай корхоналардан биридир. Бу завод яқин ойларда ишга туширилади. Суратда: цехлардан бирига станоклар ўрнатилмоқда.

Я. Вольнов фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИНИНГ ЖАЗОИРДА БЎЛИШИ

ЖАЗОИР, 3 ноябрь. (ТАСС). Жазоир Революцион кенгашининг раиси Хуари Бумиддин бугун СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Я. В. Пейве бошчилигидаги Совет делегациясини ва СССР Қуролли Кучлари бош штабининг бошлиғи Совет Иттифоқи Маршали М. В. Захаров бошчилигидаги Совет ҳарбий делегациясини қабул қилди.

ҲИНДИСТОН—ПОКИСТОН ЖАНЖАЛИ

ДЕҲЛИ, 3 ноябрь. (ТАСС). Пресс траст оф Индиа агентлиги хабар беради: кейинги кунларда Покистон қўшинлари жанглари тўхтатиш шартларини Лоҳур секторида 14 марта буздилар. Жамму ва Кашмирнинг бир қанча районларида, дейилади агентликнинг хабарида, Покистон қўшинлари ўз позицияларини мустаҳкамлашни давом эттирдилар ва ҳинд қўшинлари турган жойларни бир неча бор ўққа тутдилар. Шу сабабли, ҳинд қўшинлари жавоб ўти очдилар. Покистоннинг 12 солдати Дипла районида (Ражастон) ҳинд патрулига ҳужум қилди. Бироқ, зарба берилганидан кейин, улар орқага чекиндилар.

КАРАЧИ, 3 ноябрь. (ТАСС). Расмий вакилларнинг Равалпиндидан берган хабарида айтилишича, Ҳиндистон қўшинлари Кашмирда актив ҳаракатларни яна бошлаб юборганлар ва жангларни тўхтатиш тўғрисидаги битимни Нел, Чинари, Пунч, Менжар ва Ражзури секторларида бир неча марта бузганлар. Покистонликлар жавоб чоралари кўрганликлари натижасида Ражаури секторида ҳиндлардан 15 киши ўлдирилган.

Бедиён, Кхем Каран ва Сулайманка секторларида ҳам ҳиндлар покистонликларнинг позицияларини ўққа тутиб турдилар.

НЮРНБЕРГ ПРОЦЕССИ ВА ХАЛҚАРО ҲУҚУҚ

Нюрнбергдаги Халқаро ҳарбий трибунал ўзининг тарихий миссиясини бошлаганига йигирма йил бўлди. Европа халқларига қарши агрессив урушлар бошлаган ҳамда бу урушларни давлат миқёсидаги бандитизмга айлантирган Гитлер Германиясининг ҳукумати қора курсига ўтирди.

Нюрнберг процесси бош немис ҳарбий жиноятчиларни жазолаганлиги учунгина тарихда сўнмас из қолдирган эмас. Бу процесс Германия империализмининг агрессив сиёсатини бутун дунё олдида фош қилиб ташлади. Нюрнберг ҳукми ҳозирги замон халқаро ҳуқуқнинг прогрессив ривожланишига катта ҳисса бўлиб қўшилди, чунки у агрессия ва ҳарбий жиноятларга қарши курашда халқаро ҳуқуқнинг арсеналларини беқиёс даражада кенгайтирди.

Бутун бир давлатни эгаллаб олган жиноятчилар ва мисли кўрилмаган жиноятларнинг қуроли бўлиб қолган давлат трибунал олдида жавоб берган тарихда биринчи суд процесси эди бу.

Юз йиллар давомида агрессив урушлар интиқомсиз қолиб келди. Халқаро ҳарбий трибунал, агрессия энг оғир халқаро жиноятдир, деб тантанали эълон қилди. Шу билан бирга трибунал ўз ҳукмида шу нарсани ҳаққоний равишда таъкидлаб ўтдики, икки жаҳон уруши ўртасида қабул қилинган бир қатор халқаро ҳуқуқ актлари (Миллатлар Лигасининг резолюциялари, Бриан—Келлог пакти ва бошқалар) гитлерчилар ўзларининг биринчи агрессив ҳаракатларини бошламасдан турибоқ, агрессияни халқаро ҳуқуққа хилоф ва жиноят деб ҳисоблади. Шу билан бирга, Нюрнберг трибунали реакциянинг, гитлерчиларга қарши жиноий ишлар қонуннинг орқа кучини қўлланилмоқда, деб кўрсатишга уринишларини қатъий рад этди.

Нюрнберг трибунали олдида жавоб берган гитлерчилар ўзларини оқлаш учун «далил» сифатида давлат акти доктринасини пеш қилдилар. Бунинг маъноси қуйидагича эди: гарчи агрессия халқаро жиноят хисобланса ҳам, бу жиноят учун ана шу жиноятларни амалга оширишда бевосита қатнашган, аммо давлат номидан иш кўрган шахслар эмас, балки нацистчи давлат жавобгар эмиш.

Шу сабабли халқаро трибунал уставининг 7-моддасида суд қилинувчиларнинг лавозимлари, уларнинг давлат бошлиғи ёки ҳукумат турли идораларининг масъул чиновниклари сифатидаги лавозими уларни жавобгарликдан озод қилиш ёки жазони юмшатиш учун асос деб қаралмаслиги керак, деб белгилаб қўйилганлиги бежиз эмас.

Халқаро трибунал тарих сабоғи, иккинчи жаҳон уруши сабоғини ҳисобга олиб, ўз ҳукмида ҳаққоний равишда қуйидагиларни таъкидлади: «Халқаро ҳуқуққа қарши абстракт категориялар томонидан эмас, балки кишилар томонидан жиноят қилинади. Бундай жиноят қилган айрим шахсларни жазолаш йўли билангина халқаро ҳуқуқ нормаларига риоя қилинишини таъминлаш мумкин».

Ҳозирги замон техникаси инсон қўлига уруш олиб боришнинг шундай воситаларини бериб қўйдики, бу воситалар бир неча дақиқа ичида миллионлаб кишиларни қириб ташлаши мумкин. Ана шундай шароитда уруш бошлашга, бинобарин миллионлаб кишиларни қириб ташлашга олиб борадиган ҳаракатлари учун ҳозирги даврдаги сиёсатчилар ва давлат арбобларини интиқомдан сақлаб қолишни мақсад қилиб олган доктринанинг асоссизлиги ўз-ўзидан равшандир.

АҚШнинг бош айбловчиси процессда сўзлаган нутқида «Инсониятнинг соғлом фикри қонун арзимаган жиноятлари учун паст лавозимдаги кишиларни жазолаш билан чегараланиб қолмасин деб талаб қилмоқда. Жуда катта ҳокимиятга эга бўлиб ва бу ҳокимиятдан дунёдаги бирорта ҳам оилани аяб ўтирмайдиган ёмонликни ҳаракатга келтириш учун қасддан фойдаланадиган кишиларга ҳам қонуннинг қўли етиши керак» деганида жуда ҳақ эди.

Нюрнберг трибунали устави ва ҳукмининг яна бир катта аҳамияти шундаки, бу халқаро ҳуқуқ ҳужжатлари юқоридан берилган буйруқни халқаро жиноят қилганлиги учун жавобгарликдан озод қилишга асос қилиб келтиришни рад этди.

Иккинчи жаҳон уруши даврида гитлерчилар қилган ҳарбий жиноятнинг характерли хусусиятларидан бири шуки, бу жиноятлар Германия олий қўмондонлигининг пухта ишлаб чиқилган буйруқлар системасига мувофиқ равишда қилинди. Аслини олганда бундай системада фитна шаклланади, бу фитнага ҳукумат ва олий қўмондонлик бошчилик қилади, ўз ҳаракатларининг жиноий характерини била туриб, буйруқларни бажаришда иштирок этганларнинг ҳаммаси ана шу фитнанинг иштирокчиси бўлиб қолади.

Буйруққа мувофиқ иш тутганлигини пеш қилиб, интиқомдан қутилиб қолишга ҳаракат қилганларнинг далиллари пуч эканлиги равшандир. Нюрнбергда гап шундай ҳаракатлар тўғрисида бордики, ижрочилар бу ҳаракатларнинг жиноийлиги тўғрисида ҳеч қандай шубҳа қилмаганлар. Ҳарбий асирларни, гражданс аҳолини оммавий равишда отиб ташлаш, кишиларни газ камераларида бўғиб ўлдириш, болаларни ўлдириш ва бошқа ҳаракатлар оғир жиноят эканлиги ҳаммага равшан эди. Бундан ташқари қонунлар ва уруш тўғрисидаги конвенцияларнинг бирортасида ҳам ўзини оқлаш учун буйруқ бўйича иш қилганлигини пеш қилиш имконияти кўзда тутилмаган.

Нюрнберг процессининг жуда катта аҳамияти шундан иборатки, бу процесс кўплаб оғир ҳарбий жиноятларни оқлашга қаратилган бир қатор доктриналарнинг тарихан ва юридик жиҳатдан асоссиз эканлигини, уларнинг реакцион моҳиятини очиб ташлади. Чунончи, гитлерчилар ва уларнинг оқловчилари Германия фашизмининг террордан иборат сиёсатини оқлашга уриниб, кўпинча «ялпи уруш доктринаси»ни пеш қилди. Ана шу мақсад йўлида ҳимоячилар техника тараққиёти шундай оммавий қирғин воситаларини вужудга келтирдики, бу воситаларнинг куч кўлами уруш олиб бориш қонунлари ва одатларига риоя қилиш имкониятларини йўққа чиқарди, деб таъкидлади.

Маълумки, Совет Иттифоқи иккинчи жаҳон урушига қадар ҳам уруш олиб боришнинг энг қирғин келтирувчи воситаларини, айниқса кўпроқ тинч аҳолига зарар келтирувчи воситаларини тақиқлаб қўйишни бир неча бор таклиф қилди. Империализмнинг милитаристик доктринаси уруш олиб бориш воситалари ва методларини танлашда ҳеч қандай чекланишларга тоқат қилмаганлиги учун империалистик давлатлар Совет Иттифоқи таклифларини доимо рад этиб келдилар. Шу сабабли урушда оммавий қирғин қуролларини қўлланиш учун бутун жавобгарлик империалистик давлатлар зиммасига тушади.

«Техника прогресси»ни пеш қилиб нацист жиноятчиларни оқлашга уриниш яна бир сабабга кўра бутунлай асоссиздир. Шу нарса ҳаммага маълумки, гитлерчи жаллодларнинг қонли жиноятлари ҳарбий техниканинг тараққиётига мутлақо боғлиқ эмас. Ахир энг оғир ҳарбий жиноятлар гитлерчилар томонидан улар босиб олган территорияларда амалга оширилган. Иккинчи жаҳон уруши даврида фашист ваҳшийлари 12 миллион кишини фронтда эмас, балки фронт орқасида қириб ташлаганлиги яхши маълумдир. «Ялпи уруш олиб бориш доктринаси» ва ҳарбий техника тараққиётини пеш қилишнинг бу оммавий ўлдиришларга ҳеч қандай алоқаси йўқлиги тўғрисида гапириб ўтиришга ҳожат борми.

Нюрнберг процесси превентив уруш доктринаси, ҳарбий зарурат доктринаси ва бошқа баъзи доктриналарнинг асоссиз эканлигини ва уларнинг реакцион характерини очиб ташлаб, империалистик агрессиянинг идеологик, сиёсий ва юридик арсеналига зарба берди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1946 йил 11 декабрдаги резолюцияси билан Нюрнберг трибунали уставида тан олинган ва трибунал ҳукмида ўз ифодасини топган халқаро ҳуқуқ принципларини тасдиқлади. Шундай қилиб, Нюрнберг принциплари халқаро ҳуқуқнинг ҳамма томонидан тан олинган принциплардир.

Нюрнберг процессининг аҳамияти жуда беқиёс. Инсониятнинг кўп асрлик тарихида биринчи марта агрессия учун жиноий жавобгарлик принципи юридик жиҳатдан асосланиб, эълон қилинибгина қолмай, балки амалда татбиқ ҳам этилди. Агрессив уруш бошлаган ва уни мисли кўрилмаган жиноятлар қуролига айлантирган йирик империалистик давлатнинг ҳукумати суд қилинди ва қаттиқ жазоланди.

Нюрнберг процессининг жуда катта аҳамияти шундаки, у ўз материаллари, ўз ҳукми билан агрессия вужудга келадиган буюк сирни бутун жаҳонга фош қилди, иккинчи жаҳон урушининг ҳаққоний тарихини яратишга ёрдам берди. Шу йўл билан Нюрнберг процесси халқларнинг сиёсий онгининг ўсишига катта ҳисса қўшди, уларни тинчлик учун курашга отлантирди.

Бутун дунё халқлари Нюрнберг процессининг аҳамиятини яхши биладилар, чунки у фашизм ва милитаризмнинг афти-ангорини, инсониятга қарши эканлигини жуда ёрқин равишда фош қилиб ташлади.

Нюрнберг процесси ҳозирги кунда ҳам ўз актуаллигини йўқотган эмас. Совет бош айбловчиси Р. А. Руденко Нюрнберг процесси «фашист террорининг миллионлаб бегуноҳ қурбонларининг муқаддас хотираси учунгина эмас», балки шу билан бирга «бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун, «келажакда халқларнинг хавфсизлиги учун» ўтказилмоқда, деб жуда тўғри таъкидлаган эди.

Бироқ, ғарб давлатлари, айниқса АҚШ Нюрнберг процесси сабоқлари билан ҳисоблашмаётирлар. Улар Германия масаласи бўйича келишиб қабул қилинган барча қарорларни топтадилар, бу эса шунга олиб келдики, Ғарбий Германиянинг реакцион доиралари мамлакатни милитаристик ҳаракат йўлига йўналтириш имкониятига эга бўлдилар. Ҳозирги кунда Германия Федератив Республикасида фашист элементлар бош кўтармоқда. Мамлакат сиёсатига ўз таъсирини кучайтирмоқда.

АҚШ ва бошқа ғарб давлатлари иккинчи жаҳон уруши сабоқларини, Нюрнберг процесси сабоқларини ҳисобга олмай, бундесверни тиш-тирноғигача қуроллантириб, эндиликда ғарбий герман милитаристларига ядро қуролини тутқазиб қўйишга уринаётирлар. Бонн реваншчилари ва милитаристлари шунчаликка бориб етдиларки, герман фашизми устидан қозонилган ғалабанинг йигирма йиллиги кунларида улар гитлерчи қотилларни оқлашга зўр бериб уриниб кўрдилар.

Бундан 20 йил муқаддам Американинг бош айбловчиси Роберт Жексон Нюрнбергда сўзлаган нутқида шундай деган эди: «Биз шуни бир дақиқа ҳам унутмаслигимиз керакки, бугун бу кишиларни биз суд қилаётган суд процесси протоколларга қараб эртага тарих бизга баҳо беради».

Ана шу «эрта» етиб келди. Рейнда ғарбий герман милитаристларининг урушқоқликдан иборат бақириқлари эшитилаётган экан, халқлар хотиржам бўла олмайдилар, улар Европада нацистлар хавфини қайта тиклаш йўлига тушиб олган АҚШ ва бошқа ғарб давлатлари сиёсатини ғазаб билан кескин қораламоқдалар.

Ф. КОЖЕВНИКОВ,
РСФСРда хизмат кўрсатган фан арбоби, халқаро ҳуқуқ профессори.

А. ПОЛТОРАК,
юридик фанлар кандидати.
(АПН).

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Узбекистонда ҳаво ўзгариб туради, шимолий районларда эса деярлик ёғингарчилик бўлмайди. Секундига 3-7 метр эсаётган шамол оқими ўзгариб туради. Ҳарорат 11-16, жануб томонда 22 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади, кундузи 13-15 даража иссиқ бўлади.

ГАПРИНДАШВИЛИ ЯНА ЧЕМПИОН

ШАХМАТ

Боку шаҳрига йўлингиз тушиб, Низомий номидаги музейга кириб қолсангиз, унда сақланаётган фил суягидан ўйиб ишланган бир нечта ажойиб шахмат доначаларига кўзингиз тушади. Шахматнинг эгаси ўтган асрда яшаб, ижод қилган озарбайжонлик машҳур шоира Нотавондир. Нотавон шарқнинг энг ўқимишли аёлларидан бири бўлиб, қобилиятли рассом ҳамдир. Тарихчиларнинг далилларига кўра, шахмат унинг севган машғулотларидан бири бўлган.

Шарқда кенг ёйилган афсоналардан бирида айтилишича: афсонавий шоҳлардан бири — Жамшид шахматни жуда севган экан. Бироқ, мол-дунё орттириш касалига чалинган Жамшид кейинчалик бу ақл-идрок ўйинини қиморга айлантирган, кунларнинг бирида У Эрон шоҳи билан ўйнаб, бор мол-мулкидан ажралгач, хотинини, гўзал Диломини тикибди, аҳволи танг бўлибди. Шунда Жамшид гўзал Диломга маъюс қараган экан, ўйинни томоша қилиб турган малика қўлига тор олиб майин овози билан қўшиқ айта бошлабди. Қўшиқ икки руҳингни бергин-у, аммо маликангни қўлдан чиқарма, маъносида экан. Буни пайқаган Жамшид ажойиб комбинация ёрдамида ғолиб чиқибди...

Гапларимизнинг мазмунидан нима демоқчи эканлигимизни пайқаётган бўлсангиз керак, газетхон. Ҳар қандай афсонада ҳам ҳақиқат изи борлиги маълум. Фаҳм-фаросатда, ақл-идрокда аёллар эркаклардан қолишмаслиги кўпгина қадимий китобларда мадҳ этилган. Лекин шу билан бирга, «сочи узуннинг ақли калта» деган бемаъни гаплар яқингача ишлатилиб, ҳатто бунга амал қилиб ҳам келинган.

Яқинда жуда катта бир мусобақага якун ясалди: тбилисилик жаҳон чемпиони Нона Гаприндашвили билан бу номга даъвогар москвалик Алла Кушнир ўртасидаги матч бир ойдан ортиқ вақт давом этиб, бунда аввалги чемпион ўз устунлигини намойиш қилди. Ўйналиши лозим бўлган 16 партия ўрнига ўн учтаси кифоя қилди: Гаприндашвили етти партияни ютди, учтасини бой берди ва учтасини дуранг қилиб, чемпионликни ўз қўлида сақлаб қолиш учун зарур бўлган 8.5 очкони олишга муваффақ бўлди. Ҳар томонлама қобилиятли грузин қизи ишонарли ғалабага эришди; шахмат оламини қойил қолдирди. Булар ўйнаган партияларни қунт билан таҳлил қилган киши, аёллар ажиб нарсалар бунёд қила олажагига, шахматнинг мураккаб сирларини топа билишда моҳир эканликларига астойдил ишонади. «Малика»га яна уч йил хавф-хатар йўқ!

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ГАРНИЗОНИ ҚЎШИНЛАРИГА

БУЙРУҚ

№ 53
1965 йил 4 ноябрь
Тошкент шаҳри

1965 ЙИЛ 7 НОЯБРЬ ПАРАДИ ТЎҒРИСИДА

§ 1

1965 йил 7 ноябрь, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 48 йиллиги кунида Тошкент шаҳрида, В. И. Ленин номли майдонда эрталаб соат 10 да Тошкент гарнизони қўшинларининг паради бўлади.

Парадни Туркистон Ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони армия генерали И. И. Федюнинский қабул қилади.

Парадга қўмондонлик қилиш менга топширилган.

§ 2

Қисмларнинг командирлари тасдиқланган расчётга биноан белгиланган вақтда парадга линейнийлар юборсинлар ва қўшинларни олиб чиқсинлар.

Кийим формаси — ёзлик парад кийими.

§ 3

Артиллерия салюти мен берган кўрсатмаларга биноан ўтказилсин.

§ 4

В. И. Ленин номли майдонда тартибни сақлаш юзасидан умумий раҳбарлик қилишни Тошкент шаҳар гарнизонининг коменданти подполковник И. С. Рижикка топшираман.

Тошкент гарнизонининг бошлиғи, Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари генерал-лейтенант

Л. БАЙКОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ЕНГИЛ АТЛЕТИКАЧИЛАРИ ҲИНДИСТОНДА

ДЕҲЛИ, 3 ноябрь. (ТАСС). Ўзбекистон ССР енгил атлетикачилар командаси кеча Деҳлига келди. Команда составида 20 киши, жумладан 6 та қиз бор. Ўзбек спортчилари ҳинд енгил атлетикачилари билан Мадорас, Бхилаи, Деҳли ва Гандигарҳда тўртта учрашув ўтказадилар.

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР • РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

5 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

8.15. — Концерт (ўзб.), 6.45 — Гимнастика (ўзб.), 7.35 — Эшиттиришлар программаси (ўзб., рус.). 8.25 — Қўшиқлар (ўзб.).

9.15 — «Совет Ўзбекистони», 9.23 — «Правда Востока», 9.53 — «Ҳақиқати Ўзбекистон», 16.00 — «Правда» газеталарининг обзори.

9.30 — Кичик концерт (ўзб.). 10.10 — Рус халқ куйлари, 11.10 — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси институтлари лабораторияларида (ўзб.), 11.25 — Енгил куйлар (ўзб.), 12.15 — Концерт (ўзб.), 12.50 — Ер ости сувлари далаларга йўл олади (рус.). 13.00 — Чорвадорлар учун (ўзб.). 13.40 — Концерт (рус.), 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (ўзб.). 16.15 — «Партия, сенга» деган адабий-музикали композиция (рус.). 17.00 — Ўзбек музикали драмаларидан парчалар, 18.10 — Рус енгил куйлари, 18.30 — Концерт (ўзб.), 19.20 — Социализм мамлакатлари куйлари, 20.00 — Байрам вахтасида (рус.), 20.10 — Музикали учрашув (рус.), 20.45 — «Улуғ Октябрь байроғи остида» (ўзб.), 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (ўзб.). 22.00 — Телетайп лентасидан (ўзб.), 22.10 — Замонавий халқ қўшиқлари (ўзб.), 22.40 — С. Абдуқаҳҳорнинг «Онанинг кўнгли болада» повестидан парча (ўзб.), 23.10 — Эртаги кун эшиттиришлари (ўзб.), рус), 23.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт (ўзб.).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 — **Қўғирчоқ фильм**, 12.30 — **Тимур ва унинг командаси** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — С. Алексеев. **Совға** (болалар учун), 18.50 — **Москва—Генуя** (бадиий фильм). 20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар**, 20.50 — **Тошкент байрам арафасида** (реклама). 21.15 — Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги олдидан. **Юбилейингиз муборак, чирчиқлик кимёгарлар!** (эшиттириш ва концерт), 22.05 — **Байрам киноэкранида.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Ленин номи қалбимизда** (болалар учун), 18.35 — **Тошкент янгиликлари**, 18.45 — **Революция вақти** (телефильм), 19.10 — **Кочубей** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.55 — **Тошкент янгиликлари**, 21.05 — **Оммабоп классик куйлар.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/XI да кундуз **Этик кийган Мушук**, кечқурун **Боғчасарой фонтани**, 6/XI эрталаб соат 11 да **Доктор Айболит.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/XI да **Номаълум киши**, 6/XI да **Қутлуғ қон.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/XI да **Икки билагузук.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Грузин цирки артистларининг гастроли.

КИНО

Елгизлик (1 ва 2-серия) — «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Осиё устида бўрон — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (тоқ соатларда). СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 10 ва кундуз 4 да ўзбек тилида), НАВОИЙ номли (кеч 6-40 минутда).

Унутилган ота-боболар сояси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Бўрон болалари — «МИР» (кундуз соат 4 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб 10 да).

Ленин ҳақида ҳикоялар (эрталаб соат 11-40 минутда), **Штепсель Тарапунькани уйлантиради** (кундуз ва кечқурун) — НАВОИЙ номли.

Эшик тутқичли комедия — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Тепамизда Жанубий крест — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

7 ноябрь кундуз соат 2 ва кеч 7 яримда | **8 ноябрь** кундуз соат 12 ва кеч 7 яримда

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТЛАРИ

СССР халқ артистлари **Ҳалима Носирова, Мукаррама Турғонбоева, Саодат Қобилова**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Насим Ҳошимов, Жамол Низомхўжаев**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргаш Йўлдошев, Михаил Давидов, Жўра Қосимов, Раҳим Исахўжаев, Авнер Бараевлар** қатнашади.

Халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Билетлар сотилмоқда.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ В. 260 ИНДЕКС 64543. Р-11738